

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PUBLICACIÓ MENSUAL

De l'Escola d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya

ANY I

MES DE MAIG 1923

Núm. 5

JS

SUMARI:

LA CASA DE LA CIUTAT DE SABADELL.—PROBLEMES DE DRET PÚBLIC.—
EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA, per *Francesc Puig i Alfonso*.—SERVEIS
TÈCNICS MUNICIPALS: Les brigades sanitàries, per *Santiago Gras*.—INS-
PECCIONS I SUSPENSIONS GOVERNATIVES D'ALCALDES, TINENTS I REGIDORS,
per *Joan Pardo Werhle*.—BIBLIOGRAFIA, per *Josep M.^a Pi Suñer*.—
CONSULTES.—DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA: Mes de maig; Ajun-
taments, per *F. Sans i Buigas*.—JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*.
—SECCIÓ DE LEGISLACIÓ, per *Josep M.^a Pi Suñer*.—JURISPRUDÈNCIA
DEL TRIBUNAL SUPREM.—NOTES DIVERSES.

REDACCIÓ:

Escola d'Administració de la
Mancomunitat de Catalunya

CARRER DEL BISBE
BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:

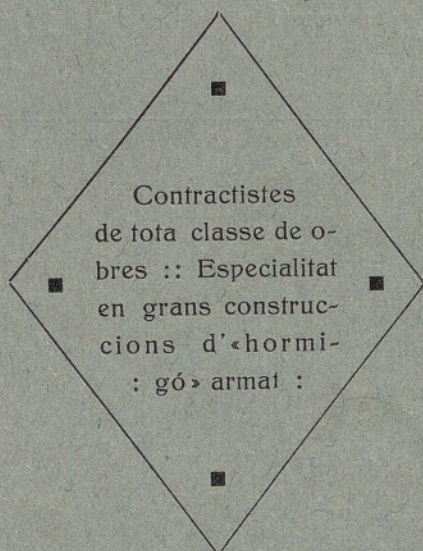
Editorial Catalana, S. A.

ESCUDELLERS, 10 BIS, ENTRESOL

BARCELONA

Biblioteca Catalunya

Construccions i Paviments, S. A.

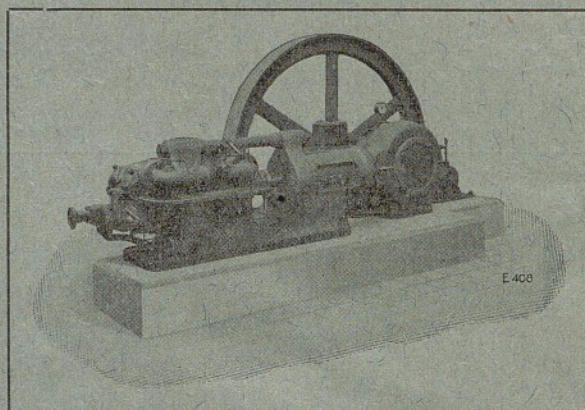
BARCELONA
Passeig de Gràcia, 80

MADRID
Barquillo, 5

Escher Wyss & Cie

ZURICH (Suïssa)

MAQUINÀRIA FRIGORÍFICA DE GEL

Sistema **Acid carbònic i Amoniac**. Cambres frigorífiques per a totes les indústries. Fàbriques de gel de totes potències.

Autoirigor

Màquina frigorífica automàtica.—Cap vigilància. Cap untatge.—Hermèticament tancada. Consum mínim. Espai reduït. Hotels, Restaurants, Carniceries, Tocineries, Llieteries, Fàbrica de Xocolata, Mantegueries, etc.

Representant General a Espanya

F. Vives Pons

ENGINYER INDUSTRIAL

BARCELONA: Girona, 112

SUCURSAL DE MADRID: Prim, 2

Assessoria Administrativa Mercantil FREDERIC FRIGOLA PALAU

ADVOCAT - LL. ADMÓ. LOCAL

Passeig de Sant Joan, 13, 2.º : Telèfon 716 S. P. : **BARCELONA**

Despatx: De 10 a 12 matí i de 4 a 6 tarda

COL·LABORACIÓ ESPECIALITZADA EN:

Dret municipal, Legislació tributària, Pràctiques administratives diverses, Dret mercantil i aplicació de l'impost d'utilitats

Ajuntaments

Consultori especial.
Representació davant les oficines públiques.

Confecció de pressupostos, Repartiments, comptes, etc.
Minuta d'expedients de totes classes.

Refundició d'Apèndixs a l'Amillarament.

Quintes

Reducció del servei en files.
Expedients d'excepció.
Contra-informacions.
Recursos.

Procediment

Instàncies, informes, dictàmens, recursos governatius, econòmics i contencios administratius.

Vda. de W. Guarro

Fàbrica de Paper de Tina

Fundada en el segle XVIII

Proveïdora de paper segellat de les Repúbliques

Argentina, Xile, Perú i Uruguai : Papers

de fil de totes menes : Paper

Català : Paper d'Ofici : Paper

per a edicions : Paper tela

Papers especials per a

dibuix : Cartrolines

Cartrolines de co-

lors : Cartroli-

nes de fil per

a cartes,

etc.

~

Magatzems i despatx:
Gran Via Laietana, 11

BARCELONA

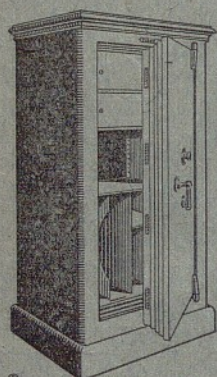
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITAT M. MIR. BARCELONA

La Casa de la Ciutat de Sabadell

LA petita vila medieval, protegida pel castell d'Arrahona, ha estat convertida modernament en ciutat populosa, rusc bronzidor de treball i fogar d'afanys nobilíssims. La creixença duia una abrivada forta i feia que les adaptacions haguessin d'encalçar-se les unes a les altres. Així, la vella Casa Municipal del carrer de la Rosa no bastava, ni amb els engrandiments que sofrí en 1867, a la vila, que deu anys després adquiria l'edifici bastit pels PP. Escolapis i el destinava a hostatge del Govern municipal, al mateix temps que li era reconeguda oficialment a Sabadell la categoria de *ciutat*. Reformes posteriors han completat la valor monumental de l'edifici, situat entre dues places que duen noms ben prestigiosos: Pi i Margall i Doctor Robert, i l'han fet apte a bastament per a una població de 37,500 habitants, trobant-hi encara acolliment folgat el Jutjat de Primera Instància i el Jutjat Municipal. Sabadell, però, no ha fet pas vot d'aturar la creixença.

PROBLEMES DE DRET PÚBLIC

GARANTIA DEL FUNCIONARI

EN EL CÀRREC

SÍNTESI DE LEGISLACIÓ ESTRANGERA

III

BÈLGICA

En la constitució—article 100—se declara que els jutges són nomenats per vida, que cap jutge pot ésser privat de son càrrec i sospès més que per sentència i que el trasllat d'un jutge sols pot tenir lloc per un nomenament nou i amb son consentiment. Seguidament—article 101—estableix, en canvi, que el Rei nomena i revoca els representants del ministeri públic prop de les Corts i Tribunals. La inamovibilitat judicial encaixa també, per lleis especials, a l'exèrcit i al professorat i empleats d'ensenyament que gaudeixen d'Estatuts especials—Errera—. Però fora dels grups esmentats, la regla general, legalment quan menys, és la llibertat de revocació. El funcionari no té recurs contra sa destitució, ni tampoc s'ha jurisprudenciat la indemnització francesa, examinada, inclòs per pèrdua de la plaça per supressió—decret reial de 5 de març de 1909—. Solament, en algun rar cas de supressió d'empleus, la jurisdicció civil ha atorgat alguna indemnització—Tribunal Civil de Brusselles, 15 de maig de 1908.

Malgrat aquesta situació legal, d'ampla cabuda de la destitució, el funcionari belga, apte i competent com el que més, segons evidencia l'estat esplèndid dels serveis públics, està de fet ben garantit, perquè a Bèlgica, com a Anglaterra, s'han instaurat en l'administració normes de rectitud, adaptades a l'esperit polític d'ambdós pobles, que no consentirien la revocació d'un sol funcionari capriciosament, és a dir, sense defensa ni motiu greu i justificat. El sentit moral d'aquests pobles ha fet de norma protectora, justificant una volta més—com deien els legisladors catalans del segle XIV—que l'ús, el costum dels pobles, són la més forta i ferma llei que els mateixos es dicten. Així Paul Errera, el més intens i modern dels tractadistes belgues de dret públic—suara mort—després de remarcar en l'ordre legal, l'imperi del principi de revocació lliure del funcionari, pot, textualment consignar: «Si el camp de l'arbitrarietat administrativa és molt llarg a casa nostra, reconeixem que unes tradicions sòlides, una honorable disciplina i, sobretot, el control de l'opinió pública reemplacen en part un dret més segur».

En l'ordre local, a Bèlgica té singular importància el secretari municipal «veritable clavilla obrera de l'administració—Errera—. El nomena el Consell municipal—lleí municipal, articles 109 i següents, i llei de 30 de juliol de 1903, article 4—devent, però, aprovar la designació la Diputació Permanent—similar Comissió Provincial espanyola—. Si la Diputació permanent refusés dues voltes aprovar el nomenament, o deixés transcórrer dos mesos en silenci, en el primer cas, s'entén lliure el Consell municipal per a nomenar qui vulgui, i en el segon s'entén ratificat el nomenament del Consell. S'exceptua el cas de que la Dipu-

tació permanent hagués formalment refusat un candidat; aquest, aleshores, no pot ésser escollit pel Consell. La suspensió i destitució del secretari com dels altres funcionaris municipals, pertany al Consell municipal, però requerint també l'aprovació de la Diputació permanent. Encara la llei municipal atorga al secretari, així destituït, recurs d'apel·lació davant del Rei.

ANGLATERRA

Cal distingir entre els empleats nomenats «during behaviour», és a dir, mentre servin bona conducta, i els nomenats per la corona «at pleasure»—Sibert—. Als primers se'ls confereix la funció per vida, i son destituïbles solament per «misbehaviour», és a dir, mala conducta referent al empleu, absència no accidental, refús de complir el ofici, negligència voluntària, mala conducta privada que afecti a l'empleu. Són els jutges, membres de Consell d'Índia, Controler i Auditor general; tots ells, per dites causes, poden tant sols ésser destituïts mitjançant instància a la Corona elevada per les dues Cambres del Parlament—Sibert—.

L'altra categoria d'empleats, «at pleasure»—que és la més nombrosa, detenta, legal i teòricament els empleus, per la bona voluntat de la Corona. Aquesta, legal i teòricament, té un poder absolut per a revocar qualsevol funcionari—inclòs exèrcit i armada—sempre que vulgui, sense tenir que observar cap termini d'acomiadament, ni justificar de cap manera la revocació, bé directament per notificació de voluntat, bé indirectament per nomenament d'un successor—Dicey—. I, però, tant o més que a Bèlgica, a Anglaterra, pràcticament, un funcionari poseeix sa plaça amb tanta seguretat com si hagués contractat a l'efecte el més estricte dels compromisos. «Tot funcionari del Govern—escriu Dicey—pot dir-vos que la més gran falta del sistema és la dificultat pràctica que s'oposa a la destitució d'un servidor civil quan no se li pot atribuir res de reprobable.» I és que en aquesta matèria, com en el veto reial, i tant altres, la regla primitiva s'ha velat per les «conventions».

Les causes de separació d'aquest segon grup, «at pleasure», són incompetència notòria, molt rarament aplicada—Dicey—; mala conducta pública, o, siguent privada, que es reflecti sobre aquella; vaga de braços creuats, vaga oberta i franca, refús de complir els deures del càrrec, negligència habitual o irregularitat constant, immiscuir-se a la política activa, etc. La causa deu justificarse en expedient en el qual sigui escoltat i pugui defensar-se el funcionari; la revocació l'ordena el ministre. Els tribunals no hi tenen cap intervenció; de la resolució ministerial pot apel·lar el funcionari als Lords Comissaris de la Tresoreria, però amb rares esperances d'èxit.—Todd—. En 1844 l'exerci Mr. Heathcote, sota-inspector de factories, i en 1855 T. F. Kennedy, comissari de boscos.—S'adreça una petició o instància a la Cambra dels Comuns i, aquesta pot acordar nomenar una comissió d'enquesta. Però aquestes garanties legals, poc exercides i menys amb èxit, no equivalen a la garantia que impliquen l'esperit de lleialtat i lliberalisme que presideix l'observació de les «conventions», l'existència de les quals, encara que no basada sobre drets de llei, no deixa

menys de produir—Dicey—efectes excel·lents.

Un esperit semblant inspira les lleis i pràctiques dels cossos locals. Segons l'acta de 1882, el Consells i els grans municipis, inclòs les comissions permanents, tenen àmplies facultats per a nomenar axí el secretari i tresorer, com els altres empleats, fixar-los els sous, separar-los, etc. El mateix Secretari pot ésser destituït o revocat amb simple pre-avis de tres mesos—Lauder—. Però, salvant rares excepcions, continuen en funcions durant tota sa vida, o el temps en que poden complir ses funcions—Redlich—, contintuïnt l'element més estable de l'administració anglesa. Altres tant succeeix amb els altres empleats municipals, i dels Consells de Comtat, en la elecció i permanència de tots els quals impera sols l'aptitud—Lauder—. Es, diríem, el self-government professional en reemplaç del honorari d'abans del segle XIX, que també per això actuava—Gneist— a base d'agents pagats, revocables «ad nutum», com ja hem notat al capítol primer d'aquest treball.

JOSEP CLAVERIA ECHAVE

Prof. a l'Escola d'Administració

EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA

II

Hem dit que, en matèria de beneficència, tant o més que la correcció del mal, convé sa prevenció, missió primordial, doncs, del Municipi ha d'ésser inculcar d'un modo o altre, d'una forma o altra, aquest principi als ciutadans dels quals té la representació efectiva.

I al fer això, el Municipi no farà més que seguir una corrent que ja no pot aturar-se. Vivim en una època en què lo social tot ho envaeix i tot ho domina, i pel que es refereix a beneficència s'observa una marcada acció social, que al traduir-se en obres pràctiques i cristallitzar en institucions vives, pren, molt especialment, les formes de la previsió, de la mutualitat, de la cooperació i de la cultura, les quals, a la vegada que dignifiquen soberanament a l'individu que les practica, tendeixen a ofegar la misèria en son origen, substituint aquesta fecunda acció benèfica al tradicional i material socors que no remeia res.

L'eficàcia d'aqueixes noves formes ens l'expliquen i demostren la intensitat de vida i el desenrotllament majestuós que van obtenint per tot arreu; senyal evidentíssima de que les seves arrels penetren i es nodreixen constantment en les entranyes mateixes de la Societat.

Tenim exemples nombrosos dins de casa nostra. Les Caixes d'Estalvis establertes a Barcelona i en moltes poblacions de Catalunya, la de Pensions per a la Velleja amb les seves sucursals, l'estat florent dels innumbrables Montepios, que reparteixen anyalment més de 1.500.000 pessetes per subsidis; la pròspera situació de les nostres

cooperatives, les quals, encara que no es puguin comparar amb les formidables cooperatives angleses i escoceses, posen de manifest que no són una utopia, ni música celestial, les pàgines brillantíssimes de Charles Gide, al ponderar-nos les meravelles de la Cooperació; i el nombre i difinició de nostres institucions culturals, cada dia més perfeccionades i més especialitzades a l'objecte de que el seu benefici arribi més íntegrament als ciutadans que les freqüenten.

Al costat de totes aquestes formes econòmico-socials hi figura el fet de la legislació del treball, informat per un alt sentit moral i un esperit de tutela i protecció sancionat per quasi tots els Estats, amb l'assentiment d'homes de tots els partits i tendències, des de l'escola del més moderat intervencionisme, fins la del socialisme més exigent; legislació que si en algunes ocasions subvé el cas de necessitat que requereix remei eficaç, com en les Lleis d'accidents del treball, invalidesa, vellesa, etc., en altres moltes ocasions ofereix un marcat sentit preventiu, com en les d'Indústries insanes, en les de Treball de dones i nois, en les de Descans dominical, en les de Cases higièniques o a bon preu, etc., etc.

No és, doncs, d'estranyar que enfront de la rutinària beneficència del corrent socors material, que usada imprudentment pot fomentar la misèria en lloc de guarir-la o extingir-la, sorgeixi la beneficència preventiva, la qual, a més de no tenir el perill de socórrer als menys pobres i als vividors de la beneficència, no incita a la imprevisió, no humilia al que la rep, car és més dignificadora pel individu i fins més remuneradora per l'Estat que a ella aplica amb preferència aqueixos recursos; en forma semblant al que succeeix en matèria de criminalitat quan es procura atendre a les institucions preventives o de correcció. Per això deia el president de l'Institut Nacional de Previsió, en una sessió solemne: *tanto disminuirá en el porvenir el gasto de la asistencia pública, cuanto aumente el de la previsión popular.*

Convé molt insistir en aquesta qüestió, com és convenient que els Municipis ajudin moral i materialment, en la mida que ho permetin els seus recursos econòmics, car aqueixes institucions de previsió i de mutualisme són prova i manifestació d'avenç social.

Alemanya té acumulats en el fons d'assegurances mils de milions de marcs. Calia visitar el nostre Museu social per a comprovar, amb els gràfics instal·lats per l'Oficina Imperial de Segurs, la importància que allí té el segur contra la misèria, car en el mateix hi figura la quasi totalitat de la seva població obrera i treballadora.

Bèlgica ofereix també un formós exemple de la previsió social i de la bona aplicació dels recursos del Segur, construint, gràcies a bona part de l'estalvi acumulat en les seves Caixes d'Estalvi i de Retir, en molts pocs anys, més de 5,500 cases a bon preu i higièniques per a la classe treballadora.

L'acció preventiva, quina propulsió respon directa i principalment a l'Estat, ha d'ésser vista amb simpatia pels organismes inferiors, car la seva difusió i arrelament té que descarregar, tard o d'hora, un tant per cent del pes mort que significa l'assistència pública, per part dels Municipis.

Iniciativa de l'Estat han sigut, també, res-

ponent a clams justificats de l'opinió pública i molt especialment dels que s'han consagrat a l'estudi, les que es refereixen a la repressió de la mendicitat i de la vagància. Per a la seva aplicació eficaç i ben entesa ha creat organismes: les Junes central, provincials i locals, i no les ha creat en forma que al moment de néixer tinguessin de desaparèixer per manca de medis econòmics; no ha volgut que la seva actuació fos xorca, malgrat la bona voluntat i disposició dels components de les mateixes, car el millor complement a les Lleis de referència, figura en la Llei de pressupostos concedint recursos per medi de l'impost del 5 per 100 sobre els bitllets dels espectacles públics.

La Llei de protecció a la Infància de 12 d'agost de 1904, que és la de referència, és una de les poques Lleis de caràcter social o benèfic que honoren als legisladors que varien elaborar-la. I és d'alabar el seu esperit per quant l'acció tutelar que li està encomanada té dos grans caràcters singulars que marquen altres tants procediments a seguir; un que podríem qualificar de caràcter material i un altre de caràcter moral.

El primer encloa una funció a realitzar d'una transcendència nacional immensa, perquè tendeix a proporcionar força i vigor físic als infants, evitant d'aqueix modo la seva mortalitat; procura la vigilància constant dels medis emplets per la seva nodrició i alimentació, i contribueix, a la vegada, per aqueixos medis a formar un poble sa i robust, capacitant-lo per a totes les empreses d'engrandiment i de cultura. Aqueixa funció és tan més indispensable en la nostra pàtria per quant resulta tan crescuda en ella la seva mortalitat infantil, que un il·lustre sociòleg ha pogut afirmar que la *fossa de l'infant està al costat del seu bressol.*

El segon caràcter, o sia el moral, senyala un altre procediment a seguir amb l'infant: preocupar-se de la manera com aquest va convertint-se i transformant-se en home, fer-lo conscient dels deures de tota mena que com a tal li corresponen, i evitar, al mateix temps, que vagi a engroixir les files de la criminalitat; car no és estrany que el noi abandonat, el petit vagabund, les galtes del qual jamai reberen el dolç petó d'una mare, nascut sense casa, ignorant l'existència de la família, llençat en els perills de la vida de carrer, obligat a dormir al ras, sense pa ni porció per a guanyar-lo honradament, sense instrucció, sense creències religioses, sense sentit moral, en salvatge franquícia les seves passions i voltat del menyspreu, quan no víctima de les rencúries dels seus semblants, es converteixi en element perillós per l'ordre públic, destinat fatalment a recórrer el camí del vici, primer, i el del crim, després, constituint un constant alimentador d'aquest, com ho justifica tots els dies l'experiència. Per això Víctor Hugo va poder escriure amb molta raó que el crim de l'home comença infinitat de vegades en la vagància del noi.

A prodigar aquesta doble protecció, dotant al mateix temps de pàtria potestat als menors que material o moralment no en tenen, es dirigeix la Llei de referència, que per l'amplitud de l'esperit que l'informa i pel gran nombre de necessitats que es proposa atendre és, probablement, la més completa de totes les que es coneixen en l'actualitat. Cal només llegir el seu articulat i el del reglament per a la seva aplicació, per a comprendre el valor social de la protecció apun-

tada i l'eficàcia que pot assolir practicant tots els seus savis preceptes.

Comença auxiliant a l'infant quan aquest encara es troba en embrió en el claustre matern, i no l'abandona ni el desempara fins que arriba a l'edat, podríem dir-ne d'emancipació infantil, en que no necessita de cuidados especials, i només requereix la protecció que les lleis comuns dispensen a tots els ciutadans, en les diverses relacions en les quals es desenrotlla la seva vida.

Semblant acció tutelar comprèn l'ampar de la dona embaçada, la reglamentació de la lactància mercenària, la inspecció de tots els llocs on s'hostatgen, recullen o exhibeixen nois, la investigació dels danys, perjudicis o explotació de què poden ser objecte amb pares o sense pares; la denúncia dels delictes contra menors; l'empar dels nois abandonats; la correcció paternal dels mal criats, incorregibles o delinqüents; el cuidado de l'educació i instrucció dels anomenats anormals; la vigilància i exacte compliment de les lleis protectores vigents i l'estudi constant de les reformes a proposar en la legislació en favor dels infants, així com la creació d'una Lliga internacional de protecció a la infància.

És tan vast i tan complexe el contingut d'aquesta Llei tutelar, que fins comprèn serveis que entren de ple en el quadro de les beneficència provincial i municipal. Pels Municipis resulta un estalvi d'energies i un estalvi de diners, mes això no vol dir que l'acció en favor d'aqueix aspecte benèfic s'hagi de deixar íntegre al cuidado i a les forces de les Junes de protecció a la Infància. Aquests són locals, viuen de fons locals i són creades per a solucionar i remeiar necessitats locals; per tant els Municipis no han de veure amb indiferència la seva actuació; al contrari, tenen el deure d'apoiar-les moral i materialment, i diem materialment perquè la Llei no les priva d'augmentar els seus recursos econòmics amb ingressos que no sien els impostos sobre espectacles públics; la Llei els dona personalitat jurídica, autoritza-les per a admetre donatius, llegats, herències, etc., per tal que serveixin en profit i benefici de les finalitats establertes per la mateixa. En aquest sentit, doncs, els Municipis poden subvencionar aquestes Junes, i per crescuda que sia la subvenció, els sortirà més a compte que si directament tinguessin que atendre l'immens nombre de casos que constantment es presenten reclamant protecció o sent-ne dignes d'ella.

FRANCESC PUIG I ALFONSO

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

ABONAMENT:

Barcelona. 15 Ptes.
Fora. 16 »

Per acord de la Mancomunitat, la qual li destina la subvenció convenient, els Secretaris municipals de Catalunya la reben gratuïtament

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS

LES BRIGADES SANITÀRIES

La Mancomunitat de Catalunya des de l'any 1919, té constituït un Servei de Sanitat, que ha estat l'ampliació del creat en 1915 per l'Institut d'Estudis Catalans, i que, posat sota la direcció del Dr. Pittaluga,

S'han plantejat plans de sanejament en alguns llocs i en altres s'han fet, conjuntament amb la Secció d'Obres Públiques, els estudis de nous abastiments d'aigües potables: Bellveí, Barberà, Torelló, Sant Hi-

Camions automòbils pel transport de malalts i material sanitari

ga, s'encaminà primer envers els estudis que plantejava l'existència del paludisme en diverses comarques catalanes.

Aquets estudis ben prest s'ampliaren en relació a altres dues malalties encara més generalitzades a Catalunya: la tuberculosi i la febre tifoidea.

A l'empendre la Mancomunitat l'obra de Sanitat, com ja havem dit, en 1919, demés de l'obra d'assaig i estudi, ja es féu labor d'actuació en forces llocs: s'establiren dispensaris antipalúdics a Tortosa, Vinallop, Camredó; es féu campanya contra el paludisme a Almacelles i Prat de Llobregat, en aquest darrer lloc amb la decidida cooperació de valuosos elements.

Com a complement de l'estudi iniciat de la tuberculosi, s'implantà, i funciona ja des del primer dia amb gran eficàcia, el servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, establert al carrer de Radas, 24 (Poble Sec), i que és un model d'organització antituberculosa, qual dispensari compta amb tots els elements moderns, i que servirà de pauta per als altres que ben aviat s'establiran en altres poblacions de Catalunya.

Referent a tifoidea i malalties similars, s'han fet profitoses campanyes preventives per la vacunació antitífica en diverses poblacions, s'han combatut eficaçment epidèmies iniciades a Salt, Pont de Vilumara, Tardell, Talamanca, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Eugènia de Ter, etc., ajudant als metges de les localitats respectives.

pòlit de Voltregà, Alberola, Llívia, etc.

Quan s'anava fent aquesta obra i altres estudis sanitaris; quan la Mancomunitat havia cooperat a l'obra sanitària de les localitats amb diversos elements, ja amb l'aju-

da dels seus tècnics, ja amb anàlisis fets, ja amb material profilàctic, ja amb material per a esterilitzacions, i fins amb potabilitzadores; quan ja s'anava a l'ampliació i consolidació de tot l'exposat, aparegué en la *Gaceta de Madrid* la R. O. de 28 de juliol de 1921, i la de 5 setembre del mateix any, ordenant la creació de les anomenades Brigades Sanitàries «provincials».

Com tot això era ço que iniciava i estava completant el Servei de Sanitat de la Mancomunitat, aquesta entitat, per a evitar una despesa als Municipis catalans, demanà fos exempta Catalunya de la creació de tals organismes, atès a que ella ja realitzava les seves funcions.

Compresa la bondat de la petició, fou atorgada tal exempció per R. O. de 19 gener de 1922.

No parà un sol dia des de llavors el servei de Sanitat l'obra de complementació del seu material sanitari, per ço que obrí un concurs per a l'adquisició d'utensilis i aparells. Fets els tràmits pertinents, s'adquiriren, per a ésser distribuïts en quatre nuclis sanitaris o llocs vigilants, situats en quatre poblacions de Catalunya, els objectes següents:

Un pavelló Docker, que és capaç per a vint llits.

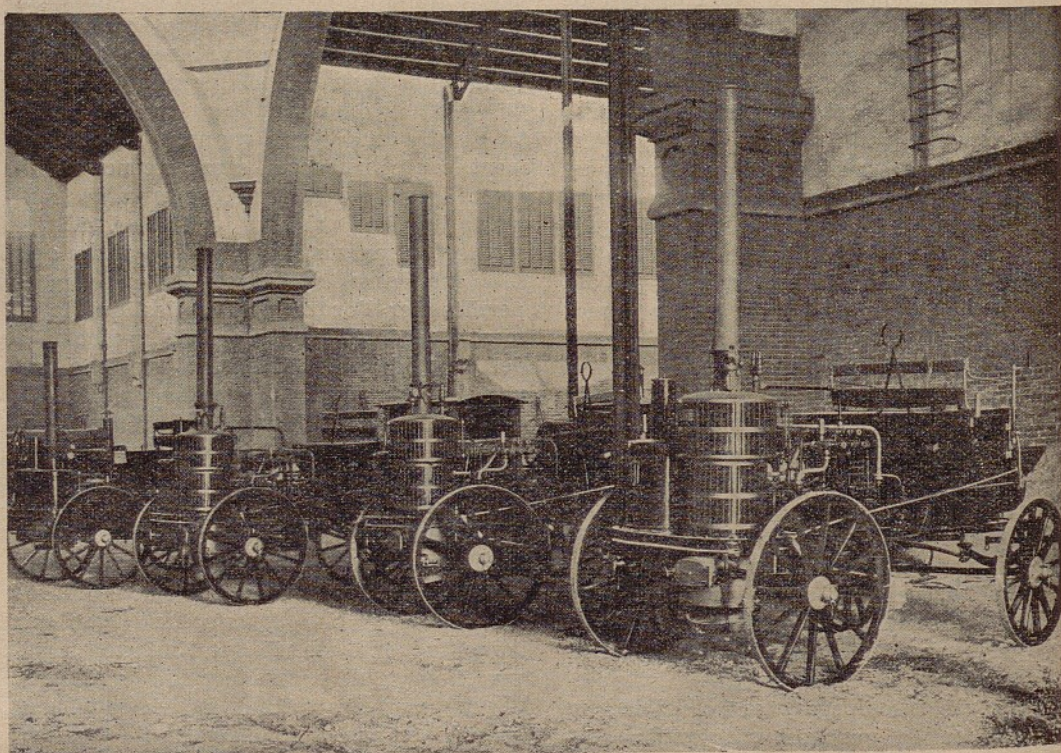
Un bon nombre d'aparells furmògens, per a vaporitzacions desinfectants; pulveritzadors de varies cabudes; emblanquinadores de cabuda 50 litres cada una, per a usar-hi una solució de sublimat amb calç.

Quatre estufes de vapor fluent, esterilitzadores de robes, de dues rodes.

Quatre estufes a vapor, grans, de quatre rodes, amb dispositiu de dutxes, element valuós en epidèmies de tifus exantemàtic.

Tres potabilitzadores (se n'adquiriren sols tres, atenent a què Lleyda ja en tenia una, que fou la que anà a la campanya antitífica de Salt) tèrmiques amb tots els accessoris, i que poden donar un rendiment de 800 litres d'aigua potable per hora.

Quatre camionets automòbils pel transport de malalts i material.

Potabilitzadores tèrmiques, de gran rendiment d'aigua potable, necessàries en els casos d'epidèmia per infecció hídrica (febre tifoidea, còlera, etc.).

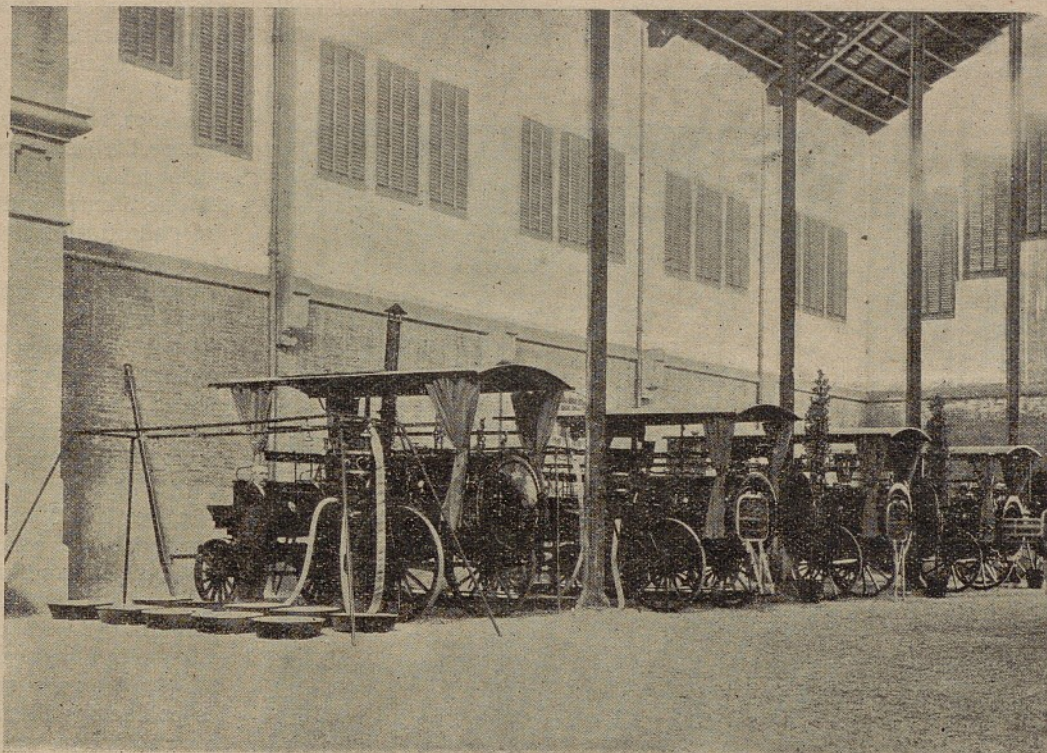
Carros botes per aigua i solucions desinfectants.

Dos laboratoris complets, transportables, de campanya.

està dividida Catalunya, per aquests efectes.

Per tant, considerant l'hora prèvia feta, s'ha de creure que aquesta obra que d'un moment a l'altre va a funcionar, serà

Coordinada la missió de les brigades amb la del Servei de Sanitat, i amb la labor sanitària local, i d'organització hospitalària, etcètera., serà tal conjunt una bella reali-

Grans estufes locomòbils, per a desinfecció de robes i utensilis domèstics, amb l'aditament de dutxes de gran utilitat en epidèmies de tifus exantemàtic

Tot aquest material, ja en disposició de funcionar, i qual exhibició 'es féu quan la darrera Assemblea de la Mancomunitat, del febrer passat, a Barcelona, i fou quan s'obtingueren les fotografies que acompanyen aquestes ratlles, actualment ja està distribuït en els quatre nuclis de Barcelona, Lleyda, Reus i Figueres, en què s'ha di-

plena de vida; un organisme amb ànima, que tindrà una efectivitat i resoldrà els problemes sanitaris que li siguin plantejats, o li requereixin els Municipis catalans, ja que, demés de combatre les incidències epidèmiques que puguin sorgir, tindrà per missió la vigilància sanitària de la seva zona; l'establir les campanyes de profilaxi de les

tat, que ben aviat tindrà una repercussió en la modificació favorable de les dades estadístiques de la morbositat i mortalitat.

SANTIAGO GRAS

Metge del servei de Sanitat de la Mancomunitat

* * *

Els Ajuntaments de Catalunya han d'agrair a la Mancomunitat l'establiment d'a-

Pavelló-hospital Döcker, desmuntable i fàcil de transportar

vidit Catalunya, atenent a les facilitats de local, i comunicacions per a anar a totes les poblacions de la zona de cada brigada i que són les quatre regions en què

malalties evitables, la propaganda i apostolat i els estudis higiènics que se li demanin, o els quelcom a resultat de la seva actuació, consideri necessari practicar.

quest servei. Alguns, els que l'han utilitzat, ja en coneixien els avantatges i la seva importància. Cabalment en un número anterior, el nostre col·laborador Sr. Ariet, dig-

ne Alcalde i Metge de Viladrau, observava la immensa desesperació d'un poble en cas d'epidèmia a causa de no poder comptar amb els elements necessaris que la facin desaparèixer, o aminorin els seus enguniosos i terribles efectes. La Mancomunitat, fent un gran esforç, s'ha proveït de tots aquests elements dels quals les fotografies

Les brigades sanitàries venen a ésser, doncs, el complement indispensable de l'acció municipal en tot el que afecta a higiene i sanejament, i estem segurs que el seu concurs serà cada dia més sol·licitat a fi d'evitar tan com se pugui aquets flagells desoladors que trasbalsen la vida dels pobles.

cionada a la seva importància, és a dir, mitjançant la responsabilitat governativa, civil, i penal.

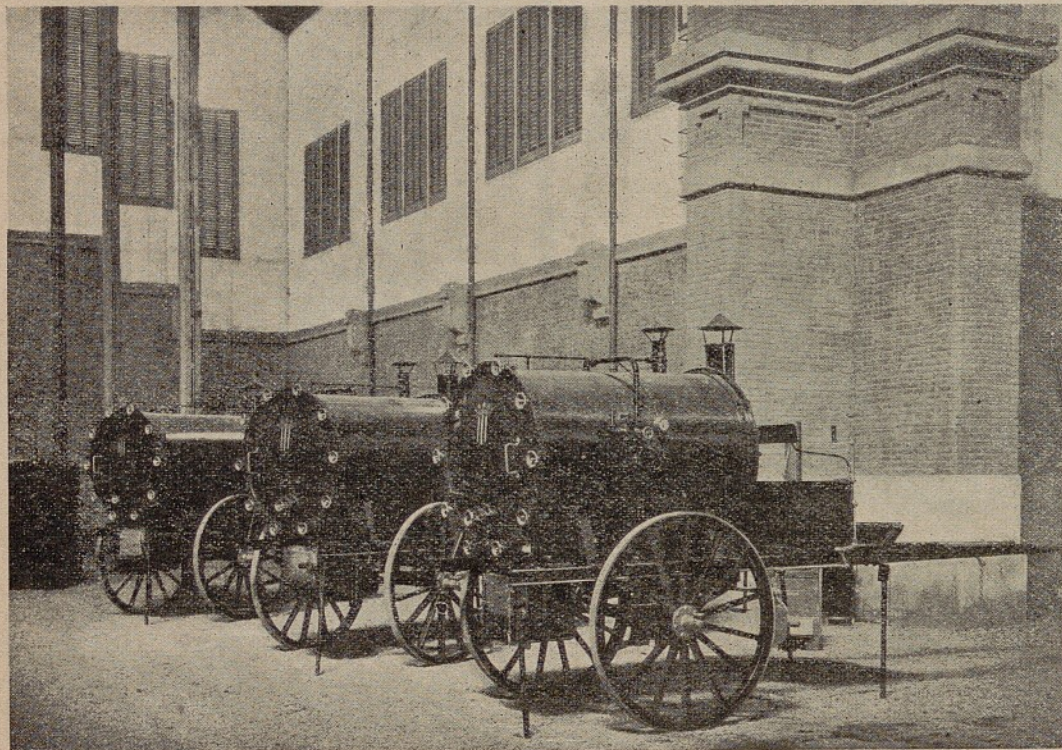
Però, el que no és damnable en un règim centralista dintre de la puresa dels principis en que es fonamenta, i sempre que s'apliqui rectament, a Espanya, on aquella puresa no cal cercar-la en l'aplicació de la doctrina i de les lleis, ni en la rectitud dels homes encarregats de dictar-les, aplicar-les i interpretar-les, mereix la més terminant repulsa de tot home de consciència, i no cal dir que d'entre aquests, de tots els que senten l'administració i la concebeixen de manera elevada com el medi propulsor del millorament de la vida colectiva de les societats humanes.

Ampli el precepte de la llei provincial, no reglamenta la forma de practicar les inspeccions, i per a estudiar-la s'ha d'acudir a disposicions anteriors i posteriors, disperses en l'enfarcit de la legislació administrativa espanyola.

La llei de 25 de setembre de 1863, en el seu article 11, concedí als Governadors de província la facultat d'enviar Delegats temporals als pobles, la qual va ésser reglamentada per R. D. de 19 de maig de 1864. En aquest reglament es determinen les categories de delegats, segons la importància de les poblacions i llurs atribucions, les persones que poden ser nomenades per cada categoria, les retribucions que els correspon, les dietes del personal al seu servei, la extensió de la delegació i les seves funcions, i els tràmits per a realitzar el comès. Els Delegats podien ésser nomenats sense expressar llurs atribucions, en qual cas, s'entenia que se'ls atorgaven les contingudes en la llei llavors vigent per al Govern i Administració de les províncies, abans citada; per a mantenir l'ordre públic, amb el fi especial d'atendre al servei sanitari, i amb el també especial d'inspeccionar l'Administració municipal o qualsevolga altre ram de l'Administració pública. En els dos primers casos, en la disposició que es comenta es detallen i concreten les facultats dels Delegats i els medis que deuen i poden utilitzar per a complir llur comès; i per ço que respecta als Delegats inspectors de l'administració, estableix l'article 13 que s'atendran estrictament a les instruccions del Governador, comunicaran a qui siga les ordres que rebien del mateix, i solament les executaran personalment en cas de trobar resistència o advertir manca de zel en els qui deguin complir-les, i que fora d'aquest cas no exerciran acte d'autoritat per cap concepte: el 16 li confereix la presidència de tots els actes públics, si pel nomenament se'ls investeix de totes les facultats, i el 20 els ordena la presentació d'una Memòria al Governador explicativa dels serveis inspeccionats, i de l'ús que han fet d'aquelles.

L'article 19 del reglament estatutí que no podria formar-se causa contra els Delegats per fets relatius a l'exercici de les seves funcions mentre durés la delegació, ni després, sense la prèvia autorització del Governador; però avui no es necessita, encara que ha estat substituïda per les qüestions de competència que l'Administració planteja als Tribunals, tràmit dilatori que impossibilita pràcticament, fer efectiva la responsabilitat penal, i que, a l'ampar d'aquesta impunitat, els Delegats cometem tota llei d'atropells i veritables delictes.

L'Ordre de 22 d'octubre de 1869 limità la

Estufes petites, de desinfecció, adequades per anar en llocs de difícils vies de comunicació

adjuntes donen una idea, acabant així d'organitzar un servei que portarà senyalats rendiments de Municipis.

Així les deficiències forçoses d'aquests desapareixeran ja que no és possible que cada Municipi tingui establerta una instal·lació i una organització sanitària, que pel seu cost i la complexitat de factors que l'han d'integrar resulta superior a les seves forces.

Es per això que cridem l'atenció dels Alcaldes, Secretaris, Regidors i de totes les persones que es preocupen de la pròpia població sobre la importància i l'interès d'aquest servei que amb personal competent i amb material adequat i modern acaba d'establir-la Mancomunitat al costat dels altres també d'interès municipal, que té creats i en funcionament.

INSPECCIONS I SUSPENSIONS GOVERNATIVES D'ALCALDES, TINENTS I REGIDORS

L'actuació del Govern central, preparatòria de les eleccions, secundat per Governadors civils, i secundant el propòsit de candidats que no compten amb l'opinió pública ni amb els homes que de la política no en fan un mercadeig o medi de satisfer ambicions personals, practicant visites d'inspecció a Ajuntaments i suspentent alcaldes, tinents i regidors, fan actual aquest tema, per a parlar-ne des d'un punt de mira administratiu en aquestes planes.

La facultat d'inspeccionar personalment o per medi de delegats les dependències dels Ajuntaments, comprovar l'estat de les Caxes, Arxius i comptes, cuidant de que siguin complertes les lleis i disposicions generals com els acords de les Diputacions i Comissions provincials, l'atorga al Governador la llei provincial de 29 d'agost de 1882, en el cas 4.ª de l'article 28.

Aquesta atribució que li és conferida com

a Cap de l'Administració provincial, contradiu en absolut la doctrina autonomista o de govern dels pobles per si mateixos, doncs ataca el fons de la sobirania que, mitjançant dit règim, deuen tenir tots els organismes locals, sotmesos tan sols a la sanció popular que es manifesta, teòricament almenys, en les eleccions. Mes doctrinalment, és una lògica conseqüència del règim de govern i administració d'Espanya, i de tot Estat centralista, ja que és una de les formes com es manifesta o s'exterioritza la intervenció del Poder públic en tota l'activitat social i política del país.

En el terreny dels principis s'ha d'admetre que l'establiment de tal facultat la determina el propòsit i la voluntat de garantir una més perfecta administració pública, i la de poder sancionar els contrafurs comesos pels mandataris del poble en la extensió i en la intensitat necessària en raó propor-

facultat pròpia dels Governadors de nomenar Delegats en els casos d'alteració de l'ordre o d'epidèmia, devent donar-ne compte telegràficament al Ministre de la Governació recabant l'aprovació corresponent, que també devia ésser telegràfica; i pel que respecta als altres casos, i per tant, als Delegats per inspeccionar les administracions locals, els imposà l'obligació de demanar permís per ofici en el qual es detallin les causes, la mena de comès i la categoria de l'empleat que l'hagi de desempenyar, i la d'enviar còpia de la Memòria del Delegat al Ministre, fent constar el Governador si complí el servei satisfactoriament i atenent-se a les instruccions rebudes.

El Reglament provisional de procediment administratiu en tots les oficines centrals, provincials, i locals, que depenen del Ministeri de la Governació, de data 22 d'abril de 1890, dedica l'article 41 a regular el tràmit de les inspeccions, i els 40 i 42 a les suspensions i Ajuntaments interins. Segons el contingut del primer, els Delegats citaran els Alcaldes i regidors senyalant-los dia i hora, no diu perquè, però es de suposar que per a donar-los compte de la visita; i un cop acabada, els tornaran a citar, per a donar-los compte del resultat de les diligències, per tal que els inculcats puguin exposar llurs descàrrecs, entenent-se que els que no concorren renunciïn a aquest dret. I, segons el que diu el 42, els Governadors, rebut l'expedient i la Memòria del Delegat, resoldran dintre els 8 dies i en donaran conixement al Ministeri de Governació dintre els altres 8 dies, en el cas de decretar suspensions.

La llei municipal determina en l'article 100, que la presidència de l'Ajuntament correspon al Governador quan hi assisteix, però sense vot, i la R. O. de 17 de febrer de 1885 aclarà el precepte fent-lo extensiu al seu Delegat; i deu tindre's també en compte al tractar d'inspeccions, per tal de conèixer les atribucions d'aquests, doncs conec més d'un cas en el qual s'ha permès votar decidint el resultat de la votació, contrariant ço que disposa l'article 105 de que en tals circumstàncies decidirà el vot del regidor al qui, amb arreglo a la llei, correspon la presidència, o siga generalment l'Alcalde.

La jurisprudència governativa havia declarat, en R. O. de 14 d'octubre de 1872, que les facultats inspectores dels Governadors no podien delegar-se, mes aquesta declaració exposada a ço que disposa la llei provincial al dir «per si o per mitjà dels seus delegats».

El Ministre de Governació, per R. O. del mes d'abril de 1921, sense data, publicada a la *Gaceta* del dia 12, estatueix que els Governadors acordaran les visites d'inspecció a les Corporacions municipals sempre que per pròpia observació de llur Hisenda i serveis, o per reclamació de persones de garantia, sospitin que no els atenen degudament o atenen amb deficiència; que poden encomanar-les a persones de llur confiança i honorables al seu judici; que el Delegat redactarà una Memòria explicativa de la visita, consells donats, mesures de fet o de detall preses, i les que deuria pendre la Superioritat per a encarrilar l'administració de l'organisme visitat; que d'aquesta Memòria i de totes les actuacions se n'enviarà còpia literal al Ministeri, a la Secció especial de la Direcció general d'Administració que s'ha creat per disposició de la R. O. i que la visita, per si mateixa, no pot ser mo-

tiu de la suspensió, la qual deurà acordar-se en expedient separat.

Motivà la promulgació d'aquesta R. O. el seguit d'abusos comesos per Governadors i Delegats a pretext o amb motiu de les inspeccions. El preàmbul és tan colpidor, i els seus conceptes tan actuals, que no resisteix la temptació d'inserir-lo íntegrament. Diu així:

«La frecuencia con que las visitas hechas para inspeccionar la Administración municipal acaban en la suspensión del Ayuntamiento visitado, ha torcido el recto alcance que debían tener aquellas, llegando a introducir una lamentable confusión entre dos funciones del Poder gubernativo, dignas de muy distinta consideración.

La inspección de la dependencias provinciales y municipales, encomendada por el número cuarto del artículo 28 de la ley Provincial a los Gobernadores civiles, no puede confundirse por su índole, ni por su alcance ordinario, con la facultad de suspender los Ayuntamientos, que les atribuye la ley municipal; antes por el contrario, el examen sereno de ambas disposiciones, revela cuán diversas son las necesidades a que responden, y cuán diferentes resultan los a que van enderezadas.

La inspección que los Gobernadores están llamados a ejercer sobre los Ayuntamientos para que sean bien administrados los intereses municipales, ha de ser continua, debe servir para comprobar el estado de las Cajas, los Archivos y las cuentas, y ha de tener carácter eminentemente tutelar, que armonice la acción educadora con la saludable imposición de los correctivos indispensables para subsanar los vicios y suplir las deficiencias. Constituye, pues, dicha inspección de los Gobernadores, más bien que una facultad, un verdadero deber; y en vez de ser enderezada hacia la destitución de los organismos municipales, debe ir encaminada hacia la normalización de los servicios.

Las corruptelas introducidas en este punto han hecho, de una parte, que los Ayuntamientos miren las visitas de los delegados como el prólogo de su destitución, y de otra que quede abandonada la verdadera y recta inspección, fomentando una administración viciosa, por lo mismo que resulta irresponsable.

Urge, pues, reconstituir la verdadera interpretación de los textos legales, y rectificar una práctica viciosa, declarando que las visitas de inspección muy rara vez pueden motivar la destitución de un Ayuntamiento, y procurando que la función inspectora sea cada vez más frecuente i redunde en provecho y hasta en aliento de los propios organismos visitados.»

De ço fins ara exposat resulta que els Governadors poden i deuen inspeccionar els Ajuntaments, personalment, o per medi de Delegats, per tal d'estimular-los al millor compliment dels serveis, però mai per motius electorals; que, per acordar-la no necessiten permís previ del Ministre, com era obligat abans de la promulgació de la llei provincial, encara que en la pràctica acostumen a demanar-la atenent el que disposa l'Ordre de 1869; que els Delegats deuen atendre estrictament les ordres del Governador; que la delegació, per si sola, no implica la transmissió d'autoritat al Delegat, i per tant que aquest, salvo en el cas previst en el reglament de 1864, no pot fer cap acte pro-

pi de la mateixa; que, deuen posar en coneixement de la Corporació l'objecte de la visita i, feta la inspecció, els càrrecs, per a que els inculcats els contestin, és a dir, deu donar-se'ls audiència per tal d'ésser escoltats; que les diligències d'inspecció constitueixen un expedient distint del que s'incoi per acordar la suspensió, en el qual, segons expedient, també deuen ser escoltats indispensablement, no sols atenent la doctrina general de que tota persona, natural o jurídica, a la que es fa un càrrec, deu ésser-ho abans d'ésser condemnada, sinó segons la Reial ordre de 21 de gener de 1896, la que ordena, demés, que deuen llegir-se-les i posar-los de manifest les acusacions; que dels expedients se'n deuen enviar còpia literal al Ministeri; i que, en cap cas, pot el Governador i el seu Delegat, pendre part en les decisions de la Corporació, ni per consegüent determinar amb el seu vot el sentit de les mateixes.

Malauradament, Governos poc escrupulosos, i Governadors massa adictes a aquests Governos, i gens al compliment de les lleis, i al sentit ètic que deu ser norma de conducta de tot home de govern, reincideixen en la tasca anarquitxant de suspendre Ajuntaments, Alcaldes, tinentes i regidors, «torçant el recte abast que devien tindre les visites d'inspecció», prescindint, per tal de decretar les suspensions ràpidament, de tota norma continguda en les disposicions extractades, i fins, a voltes, d'aquell decor extern del que deu vestir-se, almenys, tota resolució emanada d'autoritat pública.

De les suspensions, de les causes que poden determinar-les, i dels mitjans de defensa dels interessats, en parlaré en altre article, doncs aquest, contra el meu bon propòsit, ja resulta prou extens.

JOAN PARDO WERHLE

Advocat i Secretari de l'Ajuntament de Manresa

BIBLIOGRAFIA

LA CIENCIA MUNICIPAL

Un nou llibre del Dr. Carrera Justiz.

Amb motiu de la inauguració del curs acadèmic per a 1922-23 a la Universitat de L'Havana, ha escrit el savi Professor de Govern Municipal i Història de les Institucions locals de Cuba un discurs, que en realitat forma un llibre, sobre el municipalisme en el present instant.

El Dr. Carrera Justiz ha recollit en son estudi el batec actual del problema. Analitza el contingut que es dona avui als estudis municipals que amb motiu de l'amplificació de son contingut formen la *ciència de l'Urbanisme*.

Hi ha en efecte una disciplina sociològica abarcadora del transcendental fenomen humà de les aglomeracions urbanes, estudiant-les des dels obirs geogràfic, històric, econòmic, jurídic, administratiu i de govern, i a la vegada arribant al seu continent material, o el que és igual, a sa creació, ses construccions, son aixampli, son tràfec, els seus serveis, l'evolució seva...

Abarcant el terme «urbanisme», segons criteri del Dr. Carrera, el corrent d'idees científiques que tendeix a agrupar en un cos de doctrina la sociobiologia de les ciutats; la tècnica que intervé en son millorament i les nocions que regeixen aquest fi. L'etimolo-

gia de la nova ciència prové de l'arrel llatina *urbs* (ciutat). Pot veure's útilment, per a afinar la concepció, el llibre de Louis van der Swaelmen «La Cité», Bruselles, agost de 1919.

L'objecte de la ciència de l'urbanisme és, doncs, la ciutat. No hi ha dubte de que la ciutat vé a ésser, com diu l'autor del llibre comentat, una universalització de causes i efectes, així de la vida individual com de la col·lectiva, actuant a través del temps i de l'espai com un ésser orgànic en evolució incessant. El fenomen immortal de l'evolució, del trànsit, del corrent de les humanes coses, arriba potser a son més alt coeficient a la ciutat. La ciutat és la síntesi suprema de la civilització.

Aplica el Dr. Carrera a la ciutat les concepcions orgàniques que per a l'Estat s'apliquen fa anys pels teòrics de Dret polític. La ciutat recorda l'ésser huma. Se li fa una aplicació antropomòrfica. Té l'home un aparell respiratori, un sistema circulatori, un centre pensador, una funció digestiva. Té, així mateix, la ciutat orgues que són característiques de les síntesis funcionals: els carrers són el sistema circulatori, les places i parcs són el respiratori, les Acadèmies, els centres culturals, són l'orgue que pensa i dirigeix. L'home té una fesomia que sovint és reflexe del seu esperit. La ciutat també: ofereix una certa característica exterior, de medi ambient, en harmonia amb la seva manera d'ésser. Per això la ciència municipal no oblidia l'aspecte del paisatge urbà, cercant que sigui una imatge de la ciutat.

Tot això fa que l'Urbanisme posseeixi naturalesa de ciència d'aplicació. Aspira a crear un ordre social noble i enlairat dintre un quadre material de perfeccionament. Relaciona la ciència i l'aplicació, la teoria i la pràctica, el coneixement científic de la ciutat amb son maneig present i orientació pel demà. Té, per tant, un aspecte d'art. Per aquest motiu han pretengut alguns donar a l'Urbanisme una direcció exclusivament tècnica, creient que era funció pròpia de l'arquitecte o de l'enginyer. No. És quelcom més que tot això. És una disciplina d'alta sociologia en la qual l'aspecte material (el *town planning*, el *civic design*, el *tracé des villes*) tenen aspecte secundari. El sociòleg, l'economista, el jurista, creen la ciutat; el tècnic hi coopera. És precis reivindicar pel sociòleg-jurista el que pretenen monopolitzar els enginyers i els arquitectes.

Aquest corrent d'estudis formen el que avui es coneix per ciència de les ciutats o ciència de l'Urbanisme. Està encara en formació i té un nom provisional. El Doctor Carrera sembla acceptar de bon grat la nomenclatura. Jo aquí em permetria posar-li algun escoli. Tal volta el nom té el defecte de no donar exacta idea del que es vol comprendre dintre els límits seus. Urbanisme és paraula poc precisa i sobretot poc científica. Porta a l'ànim una sensació d'escàs prestigi científic, fruit de l'ús de la paraula que és a l'abast de tothom en la conversació de totjorn. Jo preferiria altra. Per què no dir-ne *Ciència municipal*? El terme és prou ample per a contenir-hi no sols l'estudi de la ciutat, sinó el de tota agrupació humana. A la vegada hi cap el caire tècnic. La nomenclatura vella de «Dret municipal» és en realitat esquivada, estreta, doncs limita l'activitat a l'anàlisi de les regles de dret en vigor. Però la que proposo,

no. Succeeix amb ella el que amb la «Ciència de l'Administració» i el «Dret Administratiu». Dintre la primera tot ço tècnic hi té cabuda. A la vegada la sociologia s'hi barreja també. ¿No sembla aquest nom que he proposat, posseir un major prestigi científic?

L'autor de l'obra, Dr. Carrera, revisa amb curiosa detenció l'evolució municipalista arreu del món, aturant-se principalment a Nord Amèrica i França. És sumament interessant el recull de dades que es troben en el treball que comento, útils de conèixer a tot aquell que es dediqui a afers municipals.

La nostra Escola d'Administració està anotada com una mena d'Universitat municipal. És la única institució docent que senyala a Espanya. Nosaltres som, en efecte, dintre del corrent municipalista. El primer president de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Prat de la Riba, amb la finor de sa mirada que s'esfonsava en el més enllà, va preveure abans del nou moviment municipalista—ja que molt d'ell és posterior, o coetani, al menys, amb la guerra europea—la importància que tenia pels Estats el municipalisme. I modestament, recol·lidament, inicià una obra, avui coneguda arreu, l'organització i funcionament de la qual crida l'atenció de llunyans grups que amb freqüència es dirigeixen a nosaltres.

Sols ens manca una cosa, per a fer gegant l'impuls: la validesa dels títols que donem. La nostra aspiració fóra que se'ns reconegues per Catalunya la valor que tenen, per exemple, els diplomes a l'Escola d'Alts Estudis Urbans de París. La possessió del títol de Llicenciat a dita Escola dóna dret als càrrecs administratius i tècnics a la gegantina administració municipal de París en qualsevol de les seves dues branques executives: la Prefectura del Departament del Sena i la Prefectura de Policia de París: podent, demés, aspirar als càrrecs públics de tots els municipis de França on existeixen les carreres de Secretari municipal, Arquitecte o Enginyer del Municipi, i funcionaris dels serveis tècnics.

Catalunya forma, doncs, dintre el quadre de la ciència municipal contemporània, que tan magistralment planeja en son llibre el savi professor de l'Havana.

A la vegada, aquest vast horitzó d'activitat municipalista posa un optimisme i dóna un afany de treball a tots els ciutadans, que ha de contribuir a l'obra immensa de la perfecció humana, sumant llurs esforços als dels altres per a deixar la petja de cada generació en el camí de l'evolució dels pobles que, arrancant del misteri del passat, es dirigeix cap a les incertituds del pervenir.

JOSEP M.^a PI SUNER

CONSULTES

A aquest Municipi se li ha segregat una barriada que en el cens de 1920 figura amb una població de 313 habitants. La població total de la Municipalitat, segons aquest cens de 1920, era de 2,314 habitants, i en el de 1910 de 2,199.

L'Ajuntament actualment està compost de 10 regidor i es dóna el cas de que el regidor síndic resideix a la barriada segregada, havent passat a ser veí de la població en què ha quedat agregat el tros que era nostre.

Es pregunta: l'Ajuntament ha de seguir compost de 10 regidors? El síndic, amb motiu d'haver perdut la condició de veí d'aquest poble, pot continuar en el càrrec? Deu continuar el regidor síndic segon nomenat al constituir-se l'Ajuntament? Ha d'elegir l'Ajuntament nou síndic entre els regidors que resten i devia fer-se l'elecció en la primera sessió del present exercici? La vagant deurà cobrir-se en la primera convocatòria ordinària?

Si el Municipi té més de 2,000 habitants, segons es diu, amb arreglo al cens de 1920, continuarà l'Ajuntament compost de 10 regidors, tal com marca l'escala de l'article 34 de la Llei Municipal i cap raó existeix perquè siguin en número inferior.

El síndic ha incorregut en incapacitat per a ésser regidor, ja que ha deixat de ser veí i elector, circumstància aquesta última en tot cas indispensable, a tenor de la Llei electoral en relació amb la Municipal, per a ostentar el càrrec. Però l'Ajuntament no té facultat per a declarar-la i desposseir-lo del càrrec, com ho podria fer, si en lloc de tractar-se d'una incapacitat, es tractés d'una excusa legal.

Segons l'art. 12 del R. D. de 24 de març de 1891, l'aplicació del qual, per aquests casos, va recordar la R. O. de 1 de juliol de 1893, l'expedient deuria instruir-se per ordre del Govern o del Governador i resoldre'l aquest, prèvia audiència de l'interessat i de la Comissió Provincial. Però la jurisprudència (Sents. de 31 desembre 1917, 25 juny 1918 i 8 gener 1920) ha declarat aplicable en el cas d'incapacitats sobrevingudes l'art. 11 del mentat R. D. quan la incapacitat no afecti a la majoria de regidors, i en sa conseqüència a reclamació d'un elector i previ expedient que s'instruirà davant de l'Alcalde i en el qual s'escoltarà l'interessat, la Comissió Provincial deu resoldre amb força executiva.

No hi ha cap motiu per què hagi de deixar el càrrec el síndic segon. Aquest, cabalment, és un substitut del primer, ja que, segons l'art. 56, podria elegir-se'n un només. Un cop hagi cessat el síndic primer, l'Ajuntament pot proveir el càrrec designant a un dels seus components en qualsevol època de l'any, car la restricció del sis mesos anteriors a l'elecció no regeix pels síndics, al nostre entendre.

La vagant de regidor es deurà proveir a la primera convocatòria ordinària, mes de febrer vinent, declarant-la abans en l'època oportuna, si ja no li tocava cessar.

En aquest Ajuntament es va discutir si el retrat del Rei d'Espanya devia posar-se al Saló de Sessions o al despatx de l'Alcalde. Es pregunta, en primer terme, hi ha obligació de tenir el retrat del Rei a la Casa de la Vila? i si existeix aquesta obligació legal, en quin lloc deu posar-se?

No coneixem cap disposició que mani als Ajuntaments tinguin una fotografia del Rei d'Espanya a la Casa de la Vila. En la hipòtesi de que existís, seria de data molt antiga, sempre anterior a la Llei Municipal i, per tant, sense força d'obligar.

Per tant, els Ajuntaments poden obrar segons vulguin, posant el retrat del Rei a la Casa de la Vila o empleant elements decoratius, com l'escut de la població, que és molt d'aconsellar tingui un lloc al Saló de Sessions.

DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA

MES DE MAIG

AJUNTAMENTS

Junta Municipal

En el integral estudi d'aquesta Junta, podem fer la següent classificació: a) Renovació i Constitució; b) Funcionament; c) Atribucions, i d) Recursos.

Renovació i Constitució.—Segons l'article 68 de la llei Municipal, la Junta nova deurà quedar constituïda en el segon mes de l'any econòmic, que actualment és el mes d'abril, essent la duració d'un any. Direm abans d'entrar en l'estudi d'aquest particular, que si per qualsevol circumstància en un any econòmic no s'ha procedit a la formació de la nova Junta, regeix la de l'any anterior. Així va disposar-se per R. O. de 10 de juliol de 1872, i és criteri que constantment s'ha vingut observant.

El primer que cal determinar abans d'anar a la renovació de la Junta Municipal, és el relatiu als contribuents que tenen dret a formar-ne part. Segons l'art. 65 de la llei Municipal, el tenen els veïns que paguin per repartiment, o en son defecte, per contribució directa al Tresor. Tingui's ben present, que per a formar part de la Junta és requisit essencial el d'ésser veí a més de contribuïent, i fem aquesta observació perquè l'art. 66 de la llei Municipal usa indistintament de les paraules veí o hisendat. Fonamentem la nostra opinió en el fet de que, segons el mateix art. 65 de la llei Municipal no poden ésser vocals de la Junta els que no tinguin capacitat per a ésser regidors, i a més, en que el fet de que al parlar-se, indistintament, en l'article 66 de la llei, de veí i hisendat, constitueix una de tantes anomalies que es troben en el text de la de 2 d'octubre de 1877 per ésser una refundició de la de l'any 1870 i modificació del 1876.

Deixat sense efecte, el repartiment de l'art. 138 de la llei Municipal per l'altre que reglamenta el R. D. de 11 de setembre de 1918, els contribuents compresos en la part personal o real d'aquest repartiment, que sien veïns, són els que tenen dret a formar part de la Junta. En quan a contribucions per directa, en defecte de repartiment municipal, en la pràctica, aquest concepte tributari s'entén en el més ampli sentit de la paraula, ja que el fet de tenir cédula personal es considera com a cas de capacitat suficient.

En quan als que no tenen dret a formar part de la Junta, havem parlat ja dels que no la tenen per a ésser regidors, devent afegir que no la tenen tampoc els que desempnen aquest càrrec, ço que vol dir que no es pot ésser vocal i regidor alhora. Per tant, per tenir capacitat per a ésser vocals és indispensable que, segons l'article 4 de la vigent llei Electoral de 8 d'agost de 1907, es sigui varó, d'estat seglar, major de vint-i-cinc anys i estar en plenitud dels drets civils. A més, és també requisit indispensable no estar comprès en cap de les causes d'incapacitat de l'article 43 de la llei Municipal.

Amb tot, cal observar que l'abundant jurisprudència que s'ha dictat amb motiu de l'aplicació d'aquest article distingeix entre casos de sols incompatibilitat, que són els

tres primers allí previstos, i casos d'incapacitat, que són els tres darrers. Per tant, el que siguin elegits per sorteig vocals de la Junta, si estan afectats per un cas d'incompatibilitat, poden, indubtablement, pendre possessió del càrrec si renuncien al que constitueix motiu de la incompatibilitat, cosa que no poden fer els afectats per cas d'incapacitat, ja que aquesta impedeix en absolut pendre possessió del càrrec.

Tampoc, segons el mateix article 65 de la llei Municipal, poden ésser vocals els parents dels regidors, dintre el quart grau, excepció feta dels pobles que no excedeixin de dos mil habitants, en que la exclusió deu limitar-se al segon grau.

Direm, referent a aquest particular, que per a la determinació del parentiu deu estar-se al que disposa l'art. 915 i següents del Codi Civil, i a més que, segons han declarat les RR. OO. de 2 de juny de 1873 (*Gaceta* del 10) i 15 de febrer de 1877 (*Gaceta* del 13 de març), la prohibició afecta per un mateix al parentiu de consanguinitat i d'afinitat entre vocals i regidors, no als vocals entre si.

Para també l'art. 65 de la llei Municipal de que no poden ésser vocals els associats dels regidors, paraula certament indeterminada però que no admet altra interpretació que la de tenir una relació mercantil amb els regidors, ja que venint a ésser el vocal una espècie de fiscal del regidor, vol la llei que hi hagi entre uns i altres una absoluta carència de lligam.

El segon estudi a fer és la distribució dels contribuents en seccions. Consisteix aquesta operació en distribuir tots els contribuents en diferents agrupacions o seccions.

Per al compliment d'aquest particular es tindrà en compte que el nombre de vocals associats ha d'ésser exactament igual al de regidors, que de dret, no de fet, tingui la Corporació, i que el nombre de seccions pot ésser aquell que vulgui l'Ajuntament, en atenció al nombre de veïns que tingui el poble i la quantia i classe de riquesa del mateix, segons disposa l'art. 66 de la llei Municipal, però que aquest nombre mai pot ésser inferior a la tercera part del de regidors.

Aquest article admet dos criteris diferents per a la distribució dels contribuents en seccions, o sigui per conceptes tributaris, quan sigui possible establir aquestes distincions, i per carrers i barris quan el concepte tributari sigui uniforme o poc diferent.

Aconsellem als Secretaris, quan procedixin a formar les seccions, que adoptin el primer sistema únicament en el cas de que en defecte de repartiment pugui establir-se una classificació per conceptes de contribucions directes, que sobre donar un nombre de seccions no inferior a la dita de la tercera part de regidors, hi hagi un cert equilibri entre elles, en quan al nombre de contribuents i a l'import de riquesa de cada secció. Quan això no sigui possible, i sempre que hi hagi repartiment, aconsellem que la distribució es formi per barris o parròquies, com diu l'article 66 de la llei Municipal, entenent-se per parròquies els grups diferents de població quan aquestos existeixin,

i no de parròquies dins un mateix nucli urbà.

Coneixem el costum d'alguns Ajuntaments de no fer seccions i en canvi fer el sorteig a la base del repartiment, la qual reputem del tot illegal amb seguretat d'ésser deixada sense efecte, si es recorrés.

A cada secció cal assignar-li un nombre de vocals proporcionat, no al nombre de llurs contribuents, sinó a la riquesa de la mateixa. L'operació pot fer-se en els següents termes:

Se sumará la riquesa de totes les seccions i aquesta quantitat dividida pel nombre de vocals que hagin d'ésser repartits, ens donarà la riquesa tipus per un vocal. Conegut aquest factor, a cada secció se li assignarà un nombre de vocals igual al coeficient que resulti de dividir la total riquesa de les seccions per dit factor bàsic. Si realitzades aquestes operacions resulta algun vocal per distribuir sera assignat a favor d'aquella o aquelles seccions el residu de les quals sigui superior.

Aquest servei relatiu a la formació de seccions, segons l'art. 66 de la llei Municipal, deu fer-se precisament en una de les primeres sessions de l'any econòmic i per tant en el mes d'abril, i dins el mateix mes, segons disposició de l'article 67, deu fer-se la publicació d'aquestes seccions. Aquesta publicació es farà mitjançant anunci en el «Boletín Oficial» de la província, dient que per espai de vuit dies, que entenem deuen ésser hàbils, seran de manifest en la Secretaria de l'Ajuntament les indicades seccions.

Ferma que sigui la formació de les seccions, ja per no haver-se presentat cap reclamació en la forma que veurem en estudiar la part relativa a reclamacions, o bé per haver sigut resoltes per la Diputació les que hagin pogut presentar-se, se estarà en el cas de procedir al sorteig dels vocals que corresponguin a cada secció, el qual, segons l'art. 68 de la llei Municipal, deurà ésser en el segon mes de l'any econòmic, o sigui al maig. Si vol complir-se al peu de la lletra aquest precepte, tingui's en compte que el sorteig, sobre tot quan no hi hagi hagut reclamació de cap mena, contra la formació de les seccions, deu ésser en la primera quinzena del indicat mes, ja que cal que quedi un marge de temps, per a que l'Ajuntament, dins el termini de vuit dies que senyala l'art. 69, pugui resoldre les reclamacions que puguin presentar-se contra dit sorteig i per tant procedir, en cas d'ésser admeses, a nou sorteig.

Relatui al procediment a seguir en la celebració del sorteig, ho disposa l'article 68 de la llei Municipal, el qual mana que es faci en sessió pública anunciada amb dos dies d'anticipació i també una hora abans de començar-la a toc de campana. Ço del toc de campana ja ha quedat en desús. En canvi convé concretar altres extrems de procediment a seguir, i que en la pràctica es presenten en forma de dubtes. És el primer d'ells el relatiu a si el sorteig deu fer-se en sessió ordinària o extraordinària. Entenem que deu ésser en sessió ordinària, ja que els acords presos en les extraordinàries no tenen validesa fins llur ratificació en la immediata ordinària, cosa incompatible amb l'espai curt de dos mesos que senyala la llei per deixar definitivament constituïda la Junta Municipal. Ara, el que hi ha, és que aquesta sessió té una modali-

tat de convocatòria. Així com a les sessions ordinàries no precisa convocar particularment als regidors, en aquesta cal fer-ho i amb doble papereta a fi de qui ningú puga al·legar el no compliment d'aquest servei, procurant que consti que des del moment de la convocatòria a la celebració de la sessió hi ha l'espai obligatori de dos dies. A més, també deu anunciar-se al públic la celebració de la sessió per mitjà d'edicte amb la mateixa anticipació.

En quan a les garanties per la celebració del sorteig no les senyala cap disposició i per tant pot determinar-la el mateix Ajuntament ja indicant-ho la Comissió d'Hisenda en llur dictamen, cosa gens corrent, ja mitjançant una proposta de regidors en Consistori, ja no dient res i adoptant la forma consuetudinària. Sigui la que sigui la forma de concretar aquest particular, el sorteig es fa per seccions separades començant per les que tenen un menor nombre de contribuents, a fi de poder anar introduint en el bombo tantes més boles per cada secció com més contribuents hi han.

Les relacions de contribuents deuen ésser numerades en forma que cada un tinga un número. Preparat el sorteig en aquesta forma, per cada secció deu ésser extret un nombre de boles igual al de vocals que correspon a la secció i tret de cada bola el número que conté, resulta designat el contribuent quin nom de la llista correspon al número de la bola o boles extretes. És a dir, les boles no deuen contenir noms i si tant sols números.

Celebrat el sorteig, es donarà immediatament publicitat al resultat del mateix. Entenem que el bon compliment d'aquest servei exigeix que la publicació es faci no sols per edicte en la taula d'anuncis del Ajuntament, si que també per anunci en el *Boletín Oficial*, ja que la data de publicació marca exactament el termini de vuit dies que hi ha per reclamar davant de l'Ajuntament. També immediatament deu notificarse als designats per sorteig el nomenament de vocal.

Cal, per últim, fer constar que, segons l'article 70 de la llei Municipal, dita Junta deu estar sempre completa, en forma que es procedirà a nou sorteig en qualsevol època de l'exercici econòmic sempre que ocorri alguna vagant.

Per a completar l'estudi d'aquesta primera part de la Junta Municipal, donarem el calendari de l'expedient o siga la relació de tots els documents que precisament deuen integrar-lo, quin calendari redactem en el supòsit de que no s'han produït reclamacions contra la formació de seccions ni contra el sorteig. Aquest calendari és el següent:

1. Dictamen de la Comissió d'Hisenda a l'Ajuntament proposant l'aprovació de les seccions que s'acompanyaran al mateix, el qual contindrà en la seva part dispositiva els següents extrems: a) Aprovació de les adjuntes seccions, b) Que sien objecte d'informació per vuit dies hàbils a comptar des del següent al de la data de publicació en el *Boletín Oficial*, i c) Que transcorregut l'indicat termini sense reclamació o en cas contrari resoltes que aquestes siguin, en la forma que disposa l'art. 68 de la llei Municipal, per l'Alcalde es convoqui sessió per a la celebració del sorteig.

2. Edicte anunciant la formació de sec-

cions, amb indicació del recursos que cap interposar.

3. Comunicació al Governador enviant còpia del edicte per a llur publicació en el *Boletín Oficial*.

4. Exemplar d'aquest periòdic oficial que publica l'anunci.

5. Diligència certificada del Secretari de que no s'ha produït cap reclamació.

6. Edicte de l'Alcalde, que es publicarà en el lloc de costum a la Casa de la Vila, indicant el dia i hora en que tindrà lloc la sessió de sorteig de vocals.

7. Duplicats de paperetes convocant als regidors a la sessió.

8. Fer constar al peu de cada secció el resultat del sorteig.

9. Edicte de l'Alcalde publicat, a més de Casa de la Vila, al *Boletín Oficial* anunciant el resultat del sorteig amb indicació de recursos.

10. Notificació als elegits per sorteig per comunicació duplicada.

11. Relació de tots els components de la nova Junta Municipal.

(Acabarem aquest estudi el proper mes).

Rendició general de comptes

Vàrem deixar estudiat en el darrer mes la forma de rendir els comptes al finalitzar l'exercici econòmic i també la tramitació que devia observar-se.

Cal amb tot fer un estudi d'alguns particulars relacionats amb aquest servei, el coneixement del qual és d'importància.

Es sabut que, segons l'art. 165 de la llei Municipal, la aprovació dels comptes quan les despeses no excedeixen de cent mil pessetes, correspon al Governador, consultada la Comissió provincial, i que en quantia superior a la indicada, la aprovació correspon al Tribunal de Comptes, previ informe del Governador i de la dita Comissió.

Dificultat que en la pràctica es presenta per determinar aquesta diferent competència és la de si la quantia ha de considerar-se en relació al Pressupost o al Compte.

Devem entendre nosaltres que tota vegada que la llei es refereix a n'aquest últim factor, correspon l'aprovació dels comptes al Governador, si no passa la quantia de la indicada quantitat encara que el pressupost de referència ordinari sol, o refundit, sia superior.

Regula la tramitació superior dels comptes municipals la R. O., ja mentada en la primera part d'aquest estudi, de 25 de gener de 1905 i en el art. 45 del Reglament de Comptadors de 3 d'abril de 1919. Segons aquestes disposicions, serà de la competència de la Secció de Comptes del Govern Civil:

a) Promoure la reclamació dels comptes municipals als municipis que no els rendeixin en son degut temps.

b) Examinar si han sigut redactats observant els models circulats i les instruccions vigents, així en la forma com en la essència, i si es presenten acompanyats dels comprovants tant de càrrec com de data.

c) Comprovar amb els comptes immediatament precedents si en les existències que han de passar d'uns a altres i en els crèdits i deutes pendents, existeix la veritable correspondència i exactitud.

d) Formular els plecs de repars que es passaran i seran solventats pels rendidors

del compte i altres responsables que puguin resultar. Feta la total censura, la Secció farà el seu dictamen, que passarà a informe de la Comissió provincial perquè aquesta dongui compliment a la facultat que li confereix l'art. 165 de la llei Municipal.

Aquesta Comissió deu emetre llur dictamen dins el termini de tres mesos en forma que s'estimarà ferm el dictamen de la Secció si la Comissió provincial deixa transcorrer aquest termini sense dictar el seu.

El Governador no té termini per a dictar llur resolució, però donada que sia aquesta, la Secció deuria executar-la dins el termini de vuit dies.

Quan es tracti de comptes de quantia superior a cent mil pessetes, la Secció de Comptes examinarà si el rendiment s'ajusta a les disposicions establertes i, com en el cas anterior, donarà dictamen que passarà a la Comissió provincial.

Tornats els comptes pel Governador, serà la mateixa Secció qui en el termini de vuit dies els enviarà a la Direcció General d'Administració Local per a que aquesta els passi al Tribunal Superior de Comptes.

En quan als comptes menors de cent mil pessetes, dictat que sia el fallo absolutori, es traslladarà a l'Alcalde per a que a la seva vegada ho faci als comptandants. Cas d'haver-hi repars, els contestaran els interessats en el termini que se'ls senyali.

Es indubtable que els veïns poden comparèixer durant el període d'informació dels comptes, i per tant, en ús del dret que els reconeix l'art. 161 de la llei Municipal, dirigir per escrit a la Junta totes les observacions que creguin convenientes. Aquestes reclamacions entenem que immediatament deu recollir-les i estudiar-les la Comissió dictaminadora.

Per què l'examen dels comptes pugui fer-se amb els deguts elements de judici, no cal oblidar que cada càrrec i lliurament deu anar acompanyat del justificant que acredita l'ingrés o la despesa. En els ingressos, quan de recaudacions d'arbitris es tracta, el justificant deu consistir en la relació que firma l'encarregat de la recaudació. També cal procurar — ja que sempre aquest particular motiva repars — que els lliuraments portin el segell mòbil que correspongui a llur quantia.

Quan el justificant hagi de consistir en un document que siga necessari retenir, tingui's en compte que la mateixa força que l'original, té el certificat del Secretari. Per exemple: el pagament d'un immoble adquirit per escriptura pública sols pot acreditar-se per mitjà d'aquesta escriptura, i que forçosament deu ésser suplert en la forma indicada, per la impossibilitat de despendre's de l'original de la mateixa. Les despeses motivades per acord de l'Ajuntament portaran els lliuraments el certificat d'aquest acord.

El temps dintre el qual els comptes han d'ésser remesos, és els dos primers mesos de l'any econòmic. Transcorregut aquest temps, o siga a partir del dia primer de juny, pot ja el Governador disposar la remesa d'un comissionat per a que els formi d'ofici. Regula aquest particular la mateixa R. O. de 25 de gener de 1905, la qual disposa que els Alcaldes, ultimada la tramitació dels comptes a la Junta Municipal, en la primera quinzena del mes de maig, baix la seva personal responsabilitat, enviï en la segona quinzena del mateix

mes, al Governador, dits comptes en forma que si el dia primer de juny no han complert aquest servei, de conformitat amb el disposat per les reials ordres de 19 de desembre de 1898 i 10 de gener de 1902, nomenaran comissionats per a formar-los d'ofici amb dietes a costa dels comptedants responsables. Aquestes dietes — diu la R. O. de 24 de gener de 1882 (*Gaceta* del 2 de febrer)—podran de moment ésser pagades amb càrrec als cabals municipals, a condició de que l'Ajuntament pel procediment d'apremi, si es fa necessari, s'en reintegri dels responsables del no compliment del servei.

En quan a les apel·lacions que cap interposar contra les declaracions de responsabilitat, i referint-se sols a les del Governador, disposa el número sisè del art. 4 del R. D. de 15 d'agost de 1902 i la lletra D. del art. 14 del R. D. de 15 de novembre de 1909, com també la regla sisena de la R. O. de 25 de gener de 1905, que aquesta resolució acaba la via governativa i que, per contra, l'apel·lació deu ésser davant el Tribunal Contenciós provincial. Segons aquest criteri, les apel·lacions contra les resolucions del Tribunal de Comptes no poden ésser altres que davant la Sala del Contenciós del Suprem.

Segons la R. O. dita, de 25 de gener, els comptes aprovats quedaran arxivats a la Diputació.

Una disposició anterior, o siga la R. O. de 17 de novembre de 1900, a prec de la Diputació de Saragossa, va autoritzar a totes en general per a que tornessin els comptes als Ajuntaments transcorreguts els cinc anys, mitjançant que en quedés còpia a la Diputació, i un altre disposició posterior, o siga la R. O. de 14 de maig de 1901, va disposar que podia fer-se la remesa deixant solament en l'arxiu provincial una còpia del finiquit amb expressió del número de fulls que constitueixen la totalitat del compte.

Direm, per acabar, que les rutines que imperen en tot el que fa referència al govern municipal, fa que la tramitació dels comptes siga una pura fórmula. Amb tot, cal tenir en compte que durant aquesta tramitació es quan deu posar-se cura especial per a veure si cap exigir responsabilitats. La jurisprudència camina un xic contradictòria sobre si és possible exigir responsabilitat als comptedants, un cop aprovats els comptes, si bé sembla inclinar-se a una negativa (Sent. Con. 20 abril de 1906), fora d'aquells casos en què els fets que han de motivar responsabilitat es refereixen a operacions que voluntària o involuntàriament no hagin sigut compreses en els comptes aprovats. Aquesta distinció és el criteri jurídic que predomina en la jurisprudència i del qual ne són una ferma expressió les dos sentències anotades.

Cal que l'operació de l'examen dels comptes siga quelcom més que una rutina i que, per tant, vagi revestida de les majors formalitats. En aquest sentit convé recordar que, segons una R. O. de 29 de febrer de 1876 (*Gaceta* del 30 de març), tant les Junes Municipals com les Comissions dictaminadores, poden assessorar-se en llurs treballs de les persones enteses que tinguin per convenient.

Pot igualment la Junta acordar i fer practicar totes les indagacions que cregui necessàries per a millor posar en clar els

punts que estimi dubtosos com a preparatoris del seu informe. Els interessats exerciran el dret de defensa quan els hi siguin passats per contestar els plecs de repars que formarà el Tribunal de Comptes o en són cas la Secció de Comptes, com disposa la R. O. de 25 de gener de 1905 i el número 4 del art. 45 del Reglament de Comptadors, ja mentat.

Quintes

Vàrem ja indicar en el número anterior que en el mes d'abril comencen davant la Comissió Mixta els judicis de revisió d'exempcions tant dels mossos de l'actual reemplaçament com dels tres anteriors.

Ampliant aquesta matèria, direm que, segons l'art. 125 i 129 de la llei de Quintes i 223 del Reglament i R. O. 8 de maig de 1916, aquests judicis, que comencen en el dia 1 del indicat mes, han de quedar llestos el 20 de juny, essent nuls tots els fallos que dicti la Comissió passada dita data, a no ésser que facin referència a exempcions sobrevingudes.

Pel bon compliment d'aquest servei tindran en compte els Secretaris els següents particulars:

Nomenarà l'Ajuntament un comissionat amb credencial, el qual respondrà de la identitat dels mossos de la que ell podrà cerciorar-se en la forma que indiquen les reials ordres de 30 de desembre de 1905 i 8 de maig de 1916.

El comissionat portarà en són poder en quant als mossos de l'actual reemplaçament.

a) Certificació literal de totes les diligències practicades i acords presos per l'Ajuntament relatius a l'allistament, rectificació, classificació, reclamacions que aquestes hagin produït i proves presentades per ambdues parts.

b) Relació dels allistats en 1923 classificats en la següent forma: els determinats en l'art. 41 de la llei; els declarats soldats per manca d'allegació o per haver sigut desestimada la declarada, amb expressió, en aquest últim supòst, de si va produir reclamació la negativa; els excluïts de conformitat als articles 84, 326, 86 i 327, fent constar si foren reclamats, i els exceptuats segons els articles 89 i 328, amb la mateixa salvetat.

c) Els certificats de talla, perímetre toràcic i reconeixement de tots els mossos de l'allistament.

d) Les filiacions dels declarats soldats.

En quan als expedients d'exempcions dels articles 89, 326, 327 i 328, ja per correu, ja per personal entrega del comissionat, han d'estar en poder de la Comissió Mixta cinc dies abans del senyalat per al judici.

Amb tot, repetim que per al compliment d'aquest servei i sobretot pel que fa referència a la documentació que cal portar, tingui's molt en compte el que digui la indicada Comissió Mixta en llur circular.

Quan es tracti de mossos que resideixen en municipi diferent, deurà portar-se el certificat de reconeixement i talla que prescriu l'art. 108 de la llei, que segons siga la residència nacional o estrangera, serà de l'Alcalde o del Cònsol. Referent a aquest important particular, diu l'art. 161 del Reglament, que de no haver-se rebut el certificat, l'Alcalde del lloc de l'allistament, i per comunicació, ho dirà a la Comissió Mixta.

És sabut que, segons els articles 120 i 132 de la llei, l'Ajuntament té dret a tenir un

representant en el si de la Comissió, sense que siga obligatori tenir-lo. Si la Corporació vol usar d'aquest dret, pot nomenar persona apta segons d'its articles, que no hi ha inconvenient en que sia el mateix comissionat.

En quan als mossos dels anteriors reemplaçaments, portarà el comissionat els següents documents:

a) Una certificació literal de totes les diligències practicades i acords presos per l'Ajuntament relatiu a la revisió d'exempcions, com també de les reclamacions que s'hagin produït.

b) Relació de tots els mossos revisats, classificats en la següent forma: els declarats soldats per falta d'allegació o per no haver sigut reconeguda l'allegada, indicant si aqueta negativa fou reclamada; els excluïts, conforme els articles 84, 86 i 327 de la llei, fent també constar si varen reclamar, i els exceptuats segons els articles 88 i 328 de la mateixa llei també amb la modalitat de si els acords han sigut acceptats o reclamats.

c) Els certificats originals de reconeixement del mossos amb referència exclusiva als exceptuats per defecte físic.

d) Certificats originals de talla dels mossos excluïts per no arribar a l'alçada de 1'540 metres.

Com les revisions d'anys anteriors fan referència a mossos que ja han sigut filiats, no cal portar les indicades filiacions. Amb tot, aquestes, filiacions, a petició de la Comissió Mixta, deuran aportar-se per a aquells mossos que, en virtut del judici de revisió siguin declarats soldats.

Els expedients d'exempció, al igual que per als mossos de revisió de l'actual reemplaçament deuran ésser enviats o portats a la Comissió Mixta tots els mossos compresos en els números 1, 2, 3, 4 i 5 de l'article 126 de la llei, devent-se considerar entre ells inclosos els curts de talla, ja que encara que aquest article no els enumera, la tramitació de llur exclusió és igual a la dels expedients de defecte físic apart del reconeixement mèdic.

Les citacions per comparescència es faran de conformitat amb el que indiquen els articles 45 i 127 de la llei.

També vindran obligats a presentar-se a les Comissions Mixtes, per manament de l'art. 213 del Reglament, aquells individus de la família del mosso l'excepció del qual es fundi en impediment física d'aquestos allegats, tant dels de l'actual com d'anteriors reemplaçaments. Amb tot, i referent sols a les revisions, no serà obligatòria la presentació dels parents si estan compresos en algun dels casos 2, 3 o 8 de la classe primera del quadre d'inutilitats físiques, tota vegada que per a llur definitiva comprovació n'hi ha prou amb una revisió. Per a aquestes persones, conforme disposa la R. O. de 11 d'agost de 1898, és suficient que s'acrediti que són vius per mitjà de la fe de vida lliurada, com sempre, pel Jutjat Municipal.

En quant als mossos que no vénen obligats a presentar-se a la Comissió Mixta, ho són els declarats soldats si s'han conformat amb aquesta declaració, els presos, els miners d'Almadén, els oficials de l'exèrcit, els excluïts per causes diferents de defecte físic, i els exceptuats per alguna de les compreses en els articles 89, 326, 327 y 328 de la llei.

Referent als que no poden presentar-se

per malaltia o altra causa física, deu estar-se al que disposa l'art 213 del Reglament. Segons aquest article, si no es presenta a la primera citació, se li farà una segona convocatòria, i si en aquesta tampoc es presenta, es declararà soldat al mosso. La manera de justificar la impossibilitat de presentar-se consisteix en acreditar aquest particular per mitjà d'un document que han de subscriure l'Alcalde, Rector, Metge titular i dos interessats del mateix reemplaçament. En aquest cas, la Comissió mixta podrà delegar el reconeixement en dos metges de la localitat de l'impedit o de les poblacions immediates. Les despeses deu pagar-les l'interessat o l'Ajuntament, si és pobre. Aquest criteri ve refermat per R. O. de 16 de febrer de 1917.

Els mossos que no es presentin o abandonin el reconeixement seran declarats pròfugs, i si són els parents els que han de justificar la exclusió, la no presentació implica la declaració de soldats, com disposa l'art. 143 de la llei i 237 del Reglament.

Els mossos que resideixen en l'estranger o en província diferent de l'allistament, poden ésser revisats en els Consolats o en les respectives Comissions Mixtes. Pels casos en què això ocorri, tingui's en compte el que disposa l'art. 141 de la llei, 163, 222, 223, 235, 236, 238 del Reglament i les reials ordres de 21 de febrer, 18 de setembre de 1916, 22 de febrer, 14 d'abril i 31 d'agost de 1917.

La disconformitat del mosso amb el resultat del reconeixement mèdic pot motivar un nou i tercer reconeixement. El procediment per a fer ús d'aquest dret és l'indicat per l'article 137 de la llei i en el R. D. de 14 d'abril de 1917 (*Gaceta* del 15), o siga nou reconeixement davant el Tribunal mèdic-militar, quin fallo és definitiu i inapel·lable.

Els fallos de la Comissió es comunicaran ja entregant-los al comissionat, ja enviant-los a l'Alcalde per a que els traslladi als interessats, de quin compliment en donarà compte a la dita comissió i es tindrà que indicar als interessats els recursos que poden interposar. Per al compliment d'aquest servei es tindrà en compte les següents referències legals: R. O. 8 maig de 1916, articles 132, 145 i 148 de la llei, 213, 214, i 244 a 250 del Reglament, RR. OO. de 8 de maig i 3 i 20 d'agost de 1917 i, per últim, els articles 132, 140 i 152 de la llei i 210 del Reglament.

Per últim, tingui's en compte que el comissionat té dret a una retribució i els mossos a un auxili per llur comparescència a la Comissió Mixta, el qual deu fer-lo l'Ajuntament en la forma que determinen els articles 128 i 129 de la llei i 209 del Reglament.

Cobraments i pagaments

Tingui's en compte que el mes de maig és el segon més del primer trimestre de l'any econòmic i que el constitueix el període voluntari de pagaments i cobraments.

Cal, per tant, que els Ajuntaments, normalitzant aquest important servei, ara tan desorganitzat, comencin, conforme varem veure que declara la R. O. de 10 de gener de 1922, a cobrar en aquest mes tots els seus arbitris i repartiments, la recaptació dels quals deu fer-se per trimestres.

Es convenien igualment que en aquest mes facin efectiu el primer trimestre del

contingent de la Mancomunitat de Catalunya.

Vacunació

Per combatre la verola diposa el R. D. de 15 de gener de 1903 que dues vegades a l'any, o siga primavera i tardor, procedixin els Ajuntaments a la vacunació de tots els menors de dos anys i revacunació en l'edat compresa entre 10 i 20 anys, quin servei han de fer els metges titulars.

El servei és gratuït i la linfa també gratuïta, ja que el Govern civil entrega tota la que se li demana.

La llei obliga a la publicació d'una crida recordant aquesta obligació, particular que en la pràctica mai es compleix.

Cal reconèixer que la gran majoria d'Ajuntaments tenen poc menys que abandonat aquest servei, cosa que és de doldre, ja que Espanya, en general, és un cas de vergonya en les estadístiques internacionals de la verola.

Prestació personal

Si algun Ajuntament volgués fer ús del dret de imposar la prestació personal, ja com a treball en si, ja traduït en metàl·lic la seva equivalència, durant el mes de maig han de procedir a la confecció del corresponent Padró.

Per al compliment d'aquest servei tindran en compte el Reglament de 8 d'abril de 1848.

En quant al nombre de dies a imposar de treball, consulti's la llei de 30 de juliol de 1904 i especialment llur art. 14.

F. SANS I BUIGAS

Prof. a l'Escola
d'Administració

JUTJAT MUNICIPAL

Jurat

Segueix la formació de llistes

En el número d'aquesta Revista de febrer últim, acabàvem el referent en aquest expedient dient que si contra les resolucions de la Junta en matèria d'inclusions i exclusions de les llistes de Jurat hi havia interposició de recursos d'alçada, després d'admetre el recurs i d'estendre les diligències d'emplaçament i de remissió a la superioritat, finia la tasca de la Junta fins que els recursos venien resolts.

I com per a dita resolució i remissió de les certificacions de les resolucions adoptades, la Superioritat té temps fins a primers de maig, i no es remetien dites certificacions abans d'aquesta data, d'aquí que la tasca de la Junta no es reprèn fins al present mes de maig.

Un cop rebudes les certificacions dels acords que en els recursos d'alçada hagi pres la Sala de Govern, el President de la Junta ordena la convocatòria de la mateixa a fi de procedir a la rectificació ja definitiva de les llistes, després d'haver acusat rebut en ofici a la Superioritat, de les certificacions enviades.

La Junta comença la seva reunió llegint el Secretari les certificacions rebudes de l'Audiència referents a les reclamacions formulades; i després, acorda fer les rectificacions en les llistes, d'acord amb les re-

solucions de la Superioritat, fent, per tant, les inclusions i exclusions ordenades per aquesta, tant en la llista de caps de família com en la de capacitats.

I rectificades així les llistes, el President mana al Secretari que tregui còpia de les mateixes i amb el seu V. B. s'envien al Jutge d'Instrucció del Districte, com disposa l'article 29 de la llei del Jurat.

Si en el mes de febrer, és a dir, en el moment processal d'interposició de recursos, no se'n hagués interposat cap, també deurà fer-se la remissió de llistes al Jutjat d'Instrucció en el mes de maig i en la mateixa forma ans dita.

Tingui's present que és requisit indispensable el de que, ans de l'envio de les llistes, siguin aquestes cotejades pel Jutge, amb assistència (prèvia citació) i aprovació del Fiscal municipal. I les còpies han d'ésser, naturalment, certificades pel Secretari del Jutjat.

La remissió de les llistes ha de fer-se en els quinze dies últims de maig, acompanyant-les amb un ofici al Jutjat del cap de partit.

DISPOSICIONS LEGALS D'APLICACIÓ

—Llei de 20 d'abril de 1888. (Articles 26, 27, 28, 29 i 30.)

—R. D. de 8 de març de 1897. (Articles 14 i 15).

—R. O. de 13 de gener de 1923. (Articles 1 i 2).

FORMULARI

Providència donant per rebuts els certificats de les resolucions en les apel·lacions interposades, amb els antecedents de les mateixes, manant que s'ajuntin a l'expedient de rectificació de llistes i es convoqui la Junta per al dia..... hora..... del mes, després d'acusar rebut dels certificats a l'Audiència.

Ofici a l'Audiència, acusant rebut de les certificacions dels acords de la Sala de Govern en les apel·lacions ans indicades i els antecedents de les mateixes.

Diligència fent constar l'expedició de l'anterior ofici.

Acta de la reunió de la Junta municipal. Comença el Secretari llegint les certificacions rebudes de l'Audiència; es fa constar l'acord de la Junta per a practicar les **rectificacions acordades per la Superioritat**, si guent, per tant, incluits els Srs. D..... i exclusius els Srs. D..... (amb distinció de les llistes de capacitats i caps de família). Acord de que pel Secretari es tregui còpia certificada de les inclusions i exclusions practicades i es remeti al senyor Jutge d'Instrucció.—Firmen l'acta tots els concurrents.

Quan no hi hagi reclamacions en el mes de febrer, o havent-n'hi no hagin sigut apel·lades les resolucions recaigudes a les mateixes, sense convocar la Junta es dicta

Providència acordant que de les llistes rectificades se'n tregui còpia certificada i s'envii al Jutge d'Instrucció.

Un cop treu la certificació de les llistes, es dicta

Providència ordenant el coteig de la certificació amb les llistes rectificades, amb intervenció del Fiscal, a quin efecte se'l citi pel dia hora

Diligència de coteig en presència del Jut-

ge i Fiscal municipals, a què es refereix l'anterior Providència, fent constar la conformitat dels certificats amb les llistes.—Firmen: Jutge, Fiscal i Secretari.

Certificacions de les llistes de caps de família i de capacitats, en la forma ordinària; i

Ofici acompanyatori de dites certificacions al Jutge d'Instrucció del partit, d'acord amb l'article 30 de la llei del Jurat.

Diligència acreditant la remissió dels certificats i l'ofici acompanyatori.

Estadística del mes d'abril

REGISTRE CIVIL

—Del Jutjat a l'Alcalde del municipi respecte (en la primera quinzena del mes). Estat del nombre de naixements, matrimonis i defuncions del mes de març amb distinció, en els naixements, de sexes; en els matrimonis, dels canònics i civils; en les defuncions, dels sexes i causa de mort.

—Del Jutjat al Liquidador de l'impost de drets reials i transmissió de béns del Partit en la primera quinzena del mes de març, amb nom, cognom, edat, estat, professió, domicili, dades de la mort i testament, si es coneix, vídua, fills i hereus pressumptes.

JUDICIS DE FALTES

—Del Jutjat al President de l'Audiència. Un estat dels del mes darrer, distingint els incoats, els en tràmit, i els acabats amb Sentència, fent constar si aquesta és o no apel·lada, pena i persona condemnada.

—Del Fiscal Municipal al de l'Audiència provincial, amb iguals dades.

(Disposicions legals d'aplicació i Formulari, en el núm. 1 d'aquesta Revista.)

ASPIRANTS A SECRETARIS DE JUTJATS MUNICIPALS EXÀMENS

Per a la provisió de Secretaris en els Jutjats de capitals de província i poblacions de més de 30.000 ànimes, regeix la llei de 5 d'agost de 1907. Les vagants en les altres poblacions es proveeixen d'acord amb la llei orgànica del Poder judicial.

L'acreditar els coneixements jurídics necessaris, segons l'article 495 de la susdita llei, cap fer-ho per medi d'un examen davant un Tribunal especial de l'Audiència Territorial, examen que té lloc en la primera quinzena de maig, i el qual ha de sol·licitar-se en els vint dies darrers d'abril.

(Encara que no és aquesta funció que pertorqui al Jutjat municipal, ho recordem per la íntima relació que té, de vegades, amb els Secretaris presents o futurs del mateix).

JOSEP M.ª GICH
Prof. a l'Escola
d'Administració

SECCIÓ DE LEGISLACIÓ

FERROCARRILS.—Al costat de l'aspecte econòmic del problema que ha de cercar solucions a l'anormalitat, dificultats i insuficiència del tràfec ferroviari, existeixen problemes de seguretat pública que no poden consentir dilacions en la llur resolució.

El pes cada volta més gran de les locomotrius, la velocitat en augment i el fet de sotmetre la via i material a un immens treball durant les darreres anualitats, han determinat deterioraments i desgast que contribueixen les descarrilaments i freqüents accidents. Per a evitar-ho i, fent ús de la funció inspectora que damunt dels ferrocarrils té el Govern per mitjà de les Divisions tècniques i administratives, publica el Ministeri de Foment una R. O. datada a 25 de febrer de 1923 (*Gaceta* de 3 de març), en la qual es dicten regles que les Divisions de Ferrocarrils faran complir estrictament a les Companyies, i que comprenen ço referent a la via, senyals i aparells de seguretat, vigilància, desperfectes en ponts metàl·lics, reconeixements i proves del material mòbil i de tracció i classificacions del mateix. Cada any les Divisions faran una Memòria comprensiva dels accidents ocorreguts i proposaran mides per a evitar-los en endavant.

PARTITS MÈDICS I FARMACÈUTICS.—La inestabilitat d'aquesta mena de circumscripcions administratives, la finalitat de les quals no és altra que facilitar el servei de beneficència i sanitat dels Ajuntaments, porta notables perjudicis, en evitació dels quals la Junta de Govern i Patronat de Farmacèutics titulars ha sol·licitat que fos d'aplicació a aquests facultatius ço que pels Partits ja es resolgué en quant als metges, per R. O. 11 de setembre de 1914.

Vista la petició, accedeix a ella el Ministeri de la Governació per Reial Ordre de 23 de febrer de 1923, (*Gaceta* del 25) declarant aplicable als Partits farmacèutics la Reial ordre dictada pels mèdics. Però com dita disposició (que és aplicada sempre pel Ministeri als expedients incoats) no fou publicada a la *Gaceta*, malgrat son caràcter de generalitat, disposa el Ministeri de la Governació en la mateixa Reial ordre que es comenta, que s'insereixi la de 1914, i així es fa en dit periòdic oficial.

La utilitat que per les Corporacions municipals té el conèixer a fons com s'han de tramitar els expedients de rectificació de classificacions de Partits mèdics i farmacèutics, obliga a transcriure íntegre el precepte.

«Examinado el expediente relativo a la solicitud de los Ayuntamientos de Sisamón y Cabolafuente, que desean constituir por sí solos un partido médico, segregándose del constituido actualmente por dichos dos pueblos y los de Torrehermosa y Alconchel resulta:

Que los Alcaldes de Sisamón y Cabolafuente, en 31 de enero de 1914, interesaron de V. S. el constituir un partido médico independiente, dirigiendo instancia con la misma fecha a este Ministerio, la que suscribían además los vecinos, reclamando se les concediera la oportuna autorización.

Que los Ayuntamientos de Alconchel y Torrehermosa, en unión del Médico del partido, informaron favorablemente respecto de las pretensiones de Sisamón y Cabolafuente, y a instancia del Inspector provincial de Sanidad, Torrehermosa manifestó que dicha villa dista de Alconchel cinco kilómetros, tenía 316 habitantes y tres familias pobres; Cabolafuente indicó que distaba de Sisamón cuatro kilómetros, tenía 561 habitantes y dos familias pobres, y Sisamón expresó que distaba cuatro kilómetros de Cabolafuente, contaba con 555 habitantes y tenía 15 familias pobres.

Que el Inspector provincial de Sanidad informó en sentido favorable a la pretensión, como igualmente la Comisión provincial, por estimar que la distancia que el Médico titular tiene que recorrer para la

visita de los cuatro pueblos constituye una gran molestia y dificultad que redundaría en perjuicio de la asistencia de los enfermos.

Que la Junta de gobierno y Patronato de Médicos titulares, en 19 de junio de 1914, accedió a lo solicitado y autorizó la rectificación correspondiente, quedando los pueblos de Sisamón y Cabolafuente formando un partido médico en quinta categoría, con 750 pesetas anuales de dotación, y los pueblos de Alconchel y Torrehermosa formando otro partido de la misma categoría e igual dotación.

Y que V. S. eleva el expediente a este Ministerio a los efectos del apartado 8.º de la Real orden de 27 de septiembre de 1909.

El artículo 100 de la instrucción general de Sanidad pública de 12 de enero de 1904 encomienda a la Junta de gobierno y Patronato del Cuerpo de Médicos titulares la clasificación de los partidos médicos, formando cinco agrupaciones graduales en consideración al número de habitantes de cada Municipio y a la cuantía de su presupuesto y el sueldo asignado a la titular, y el artículo 22 del Reglamento del Cuerpo de Médicos titulares de España, de fecha 11 de octubre de 1904, establece que las clasificaciones de las cinco categorías se denominarán, por orden de mayor a menor importancia, de primera, segunda, tercera, cuarta y quinta clase, teniendo en cuenta el número de habitantes, la densidad de población, los recursos del Ayuntamiento y la cuantía de su presupuesto, el sueldo asignado a la titular y a las circunstancias de localidad que deban estimarse, clasificaciones sujetas a rectificación anual, que habrá de hacerse por la Junta de gobierno y Patronato.

Nada indican estas disposiciones respecto al procedimiento que debe seguirse, y por ello fué preciso dictar la Real orden de 6 de abril de 1905, en la que se dispuso publicar las clasificaciones rectificadas, concediendo a las Corporaciones noventa días para reclamar directamente ante el Ministerio o para manifestar su conformidad, y entendiendo definitivas las clasificaciones si durante el plazo concedido no hacían observaciones los Ayuntamientos, resolviéndose las reclamaciones presentadas por el Ministerio, previo informe de la Junta de Patronato, entendiendo la Dirección general de Administración, de acuerdo con la Inspección general de Sanidad interior, respecto de todas las consultas que se le dirijan y oyendo a la Junta de Gobierno y Patronato, cuando lo estimen conveniente.

Por último, la Real orden de 27 de septiembre de 1909 dispuso se publicaran en la *Gaceta* las clasificaciones con las modificaciones propuestas por la Junta de Gobierno y Patronato, insertándose además en los *Boletines Oficiales* de las provincias respectivas; que únicamente al efecto de admitir reclamaciones se entiendan modificados con dichas rectificaciones los estados de clasificación publicados por virtud de la Real orden de 6 de abril de 1905; que se dé publicidad en la forma que se determina a la clasificación, para que los vecinos, los Médicos titulares o las Corporaciones puedan reclamar; que mediando conformidad, declare el Gobernador firme la clasificación, haciéndolo saber por medio del *Boletín Oficial* de la provincia; que en caso de discordancia, se instruya expediente con copia de las reclamaciones anteriores, haciéndose constar si con posterioridad a 1905 se consignó en presupuestos la anterior dotación o la señalada en aquel año, si el partido está organizado como antes de la clasificación o con arreglo a ella, y si el número de Facultativos es el mismo que a la fecha de la clasificación o si, por consecuencia de ésta, se ha alterado; que el Gobernador, previa audiencia de los Facultativos titulares del Municipio e informe de la Comisión provincial, curse el expediente a la Junta de gobierno y Patronato, con el fin de que emita el suyo y lo eleve a este Ministerio para su resolución definitiva.

De las disposiciones mencionadas se deduce que, hecha la clasificación por la Junta de gobierno y Patronato del Cuerpo de Médicos titulares sin protesta por parte

de los titulares de la localidad y de los vecinos, al Gobernador corresponde declarar la firmeza de la clasificación y publicarla en el *Boletín Oficial* de la provincia, para que tenga efectos de obligar; que en caso de disconformidad, se ha de instruir un expediente, en el cual se han de hacer constar las anteriores reclamaciones, se ha de oír al Facultativo o facultativos interesados, a la Comisión provincial y a la Junta de gobierno y Patronato, correspondiendo a este Ministerio la resolución definitiva.

Resueltas por Real orden de 27 de septiembre de 1909 todas las reclamaciones pendientes hasta aquella fecha, y resueltas también por este Ministerio cuantas surgieron como consecuencia de dicha soberana disposición, puede y debe decirse que la cuestión relativa a las clasificaciones de los partidos médicos están terminadas, y que sólo quedan las rectificaciones anuales que por su propia iniciativa entienda la Junta de gobierno y Patronato deban hacerse, por lo que la experiencia aconseja, o las que soliciten los Ayuntamientos interesados, respecto de los cuales conviene fijar las siguientes reglas para su tramitación, fundadas en el espíritu que informó las Reales órdenes de 6 de abril de 1905 y 27 de septiembre de 1909:

1.ª Cuando la Junta de gobierno y Patronato del Cuerpo de Médicos titulares use de la facultad que le concede el último párrafo del artículo 22 del Reglamento del Cuerpo de Médicos titulares de 11 de octubre de 1904 y rectifique una clasificación de partidos médicos, dicha clasificación será sometida a la conformidad del Ayuntamiento, vecindario y Médico o Médicos titulares, y si todos están de acuerdo en aceptarla, el Gobernador de la provincia la declarará firme y dispondrá se publique en el *Boletín Oficial*. Si no hubiere conformidad por parte del Ayuntamiento, se instruirá expediente, oyéndose a los vecinos, al Médico o Médicos titulares, al Inspector provincial de Sanidad, a la Comisión provincial y a la Junta de gobierno y Patronato de Médicos titulares, siendo resuelto el asunto por este Ministerio.

2.ª Los Alcaldes, una vez recibida la rectificación de clasificación del partido médico, hecha por iniciativa de la Junta del Patronato, la publicarán por medio de edictos en los sitios de costumbre, concediendo quince días para reclamar; notificarán al Médico o Médicos titulares para que formulen sus observaciones por escrito en el mismo plazo, y, cumplidos estos requisitos, darán cuenta al Ayuntamiento, manifestando al Gobernador en el término de ocho días si hay conformidad, para que éste declare firme la rectificación y la publique en el *Boletín Oficial*, o remitiéndole con su informe, si no hay conformidad, el acuerdo del Ayuntamiento, no aquietándose con la rectificación las reclamaciones producidas durante la audiencia y las observaciones formuladas por los Médicos titulares para que por el Gobierno de provincia se tramite el expediente, oyendo al Inspector provincial de Sanidad, a la Comisión Provincial, a la Junta de gobierno y Patronato del Cuerpo de Médicos titulares, y remita los antecedentes a este Ministerio para la resolución oportuna.

3.ª Si la rectificación del partido médico se solicita por uno o varios de los Ayuntamientos interesados, sea para constituir partido independiente, segregarse de una Corporación y agregarse a otra, para alterar la dotación, o por cualesquiera circunstancias, se instruirá expediente, oyéndose a los vecinos, al Médico o Médicos titulares, a los otros Ayuntamientos interesados, al Inspector provincial de Sanidad, a la Comisión provincial, al Gobernador y a la Junta de gobierno y Patronato del Cuerpo de Médicos titulares, siendo resuelto el asunto por este Ministerio.

4.ª Si el Ayuntamiento o Ayuntamientos pretenden se rectifique una clasificación, el Alcalde instruirá expediente, concursándole con el acuerdo que adopten sobre el particular, lo hará saber al vecindario por edictos y lo notificará a los otros Ayuntamientos interesados y Médicos titulares, dando

a todos un plazo de quince días para reclamar; acordará después la Corporación respecto a las reclamaciones, y el Alcalde remitirá los antecedentes al Gobernador para la tramitación que se indica en la regla 3.ª

El acuerdo de rectificación ha de ser adoptado, indicando las razones de orden económico, de conveniencia para el mejor servicio, de dificultades de asistencia por la distancia o de cualesquiera otro género que aconsejen la reforma. El Gobernador tramitará el expediente oyendo al Inspector provincial de Sanidad, a la Comisión provincial, a la Junta de gobierno y Patronato de Médicos titulares emitirá su opinión y remitirá los antecedentes a este Ministerio para la resolución oportuna.

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien, en virtud de las reglas anteriores, aprobar a presente rectificación de partido médico y que se declare que los pueblos de Sisnón y Cabolafuente, a partir de esta fecha, constituyen un partido médico en quinta categoría, con 750 pesetas anuales de dotación, y los pueblos de Alconchel y Torrehermosa quedan formando otro partido médico en la misma quinta categoría y con dotación análoga.

INSTITUT DE REFORMES SOCIALS.—Per Reial Decret del Ministeri del Treball de 9 de febrer de 1923 (*Gaceta* del dia 13) es dona nova redacció a algun dels articles del de 14 d'octubre de 1919, pel qual s'organitzava la constitució corporativa i els serveis tècnico-administratius de l'Institut de Reformes Socials, determinant-se, demés, quina serà la missió de la Secció de Cooperació, que obeeix a la necessitat d'acollir aquell corrent dintre d'un organisme.

CONTRIBUCIÓ INDUSTRIAL.—La Direcció General de Contribucions publica a la *Gaceta* de 25 de febrer de 1923 una rectificació d'alguns errors soferts al donar publicitat a les tarifes de la contribució industrial i de comerç, feta en virtut de la Reial Ordre de 23 de desembre de 1922, que aparegué en els números de la *Gaceta* corresponents als dies 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12 i 13 de gener darrer.

SERVEI MILITAR.—La R. O. de 9 de març de 1923 (*Gaceta* del dia 22) autoritza als individus acollits als beneficis del Capítol XX de la llei de Reclutament que hagin deixat d'abonar els segons i tercers terminis de la quota militar, ja vençuts, que puguin satisfer-los dintre del termini d'un mes, després del qual termini no es donarà curs a cap instància en la que això es demani.

CASES A BON PREU.—La R. O. de 16 de març de 1923 (*Gaceta* del dia 25) crea a Tarragona la Junta de cases a bon preu en virtut d'instància de l'esmentada Ciutat.

PERÍODE ELECTORAL.—El R. D. de la Presidència del Consell, de 6 d'abril de 1923, declara dissolts el Congrés i la part electiva del Senat; disposa que les Corts se reuniran el dia 23 de maig proper; i fixa per al 29 d'abril les eleccions de Diputats i per al 13 de maig les de Senadors.

(Aquest R. D. apareix inserit a la *Gaceta* del dia 7).

FE NOTARIAL EN LES ELECCIONS.—Per R. O. de 12 d'abril de 1923 (*Gaceta* del 13) es recorda la vigència del R. D. de 7 de febrer de 1918 ampliant la fe notarial en les eleccions de Diputats a Corts.

J. M.ª PI SUNER

Prof. a l'Escola d'Administració

NOTES DIVERSES

ASSOCIACIÓ DE FUNCIONARIS MUNICIPALS DE LES COMARQUES DE BAGES I DEL BERGADÀ.—*Secretari de Monistrol*.—Ha estat nomenat, pel vot unànim dels regidors, Secretari de Monistrol de Montserrat, En Jaume Soler i Daniel, patrocinat per l'Associació.

L'Associació i la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals, acordada crear per la Mancomunitat.—Cumplint lo acordat pel Consell de Govern en la seva reunió del dia 12 de febrer, tantost l'Assemblea de la Mancomunitat aprovà els projectes d'acord de creació d'aquella Mutualitat i del Negociat d'Orientació Municipal, va ésser adreçada una comunicació al Consell Permanent donant-li l'enorabona, per tal com s'estima que ambdues institucions, si són, com és de suposar, ben orientades, poden contribuir a acostar el Secretariat català, de manera efectiva, a la primera Corporació de Dret Públic de Catalunya.

Per a deliberar respecte la orientació a pendre amb motiu de la creació de la Mutualitat, seran convocades reunions extraordinàries, les quals, probablement, es celebraran a Gironella i a Manresa, per tal de facilitar l'assistència dels companys d'una i altra comarca, indispensable donada la importància de l'assumpte.

Assemblea general ordinària.—Es celebrà el dia 25 de març darrer, a Manresa. S'aprovaren els comptes de l'any anterior i el projecte de pressupost d'enguany, l'orientació seguida pel Consell en tots els assumptes en els quals ha intervingut des de la darrera Assemblea. I, finalment, fou acordat convocar les reunions extraordinàries abans esmentades.

Suspensió del Secretari de Rocafort i Vilumara.—Per motius electorals, el dia 6 d'abril, l'alcalde interí de dit poble, manifestà, verbalment, al Secretari que, per acord dels regidors governatius, havia estat suspès aquell mateix dia.

Si bé el senyor Camprubí no es donà per notificat ni sisquera per enterat, i pel seu compte exercirà els seus drets, tantost el Consell de Govern s'assabentà del fet, es reuní, i, firmats per tots els Consellers, els Secretaris de Manresa, Sallent, Súria, Monistrol, Montclar i Castell de l'Areny, Callús, Avià i Oliván, varen ésser enviats telegrams de protesta al Ministre de la Governació i Governador Civil de la província, al Comitè Organitzador del partit Lliberal a Barcelona (el qual temps enrera s'oferí als Secretaris de la província) pregant-li recomani al Ministre de Gràcia i Justícia estimuli els Tribunals a tramitar i fer efectiva la responsabilitat contra alcaldes i regidors que prevariquin per incompliment de les lleis i per abús d'atribucions i contra els usurpadors; i al President de la Mancomunitat, i a don Angel Ossorio i Gallardo, com a Cap del Directori del Partit Social Popular, demanant-los ajut per a aconseguir el restabliment del dret i el compliment de les lleis, ja que al suspendre al company Camprubí no en fou observada cap.

Posteriorment s'han crenat cartes entre el President i dit senyor, el qual, en nom de dit Partit, s'ha encarregat de la defensa del company Camprubí.

JURISPRUDENCIA DEL TRIBUNAL SUPREM :: ANY 1922

RECURSOS D'ALÇADA

(SENTÈNCIA 3 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta de 22 de setembre del mateix any

Es precis distingir entre els recursos contra la creació d'un arbitri i la impugnació que posteriorment es faci de les matrícules formades per l'Ajuntament per a l'exacció de l'arbitri establert. Els primers recursos no tenen res que veure en el seu fons ni en la seva forma amb els segons, salvant el fet de referir-se a un mateix impost. Segons l'art. 140 de la Llei Municipal, quan el recurs es refereix al detall de l'exacció o a les quotes assignades, constitueix la queixa en greuges que deu ésser resolta per la Diputació Provincial, o, en alguns casos, per la Comissió Provincial, de conformitat amb l'art. 98 de la Llei Provincial.

Aquesta declaració, que no es nova, i constitueix una reiteració de preceptes legals, la va fer el Tribunal Provincial, acceptant-la el Suprem en la sentència de què parlem, per la qual declarà nul l'acord de la Diputació i li trameté l'expedient perquè resolgués el recurs de greuges.

ALCALDE, TINENTS D'ALCALDE I SINDICS

(SENTÈNCIA 10 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 23 de setembre del mateix any

Si de la nota d'arqueig d'un Pòsit en resulta una existència errònia i les diligències practicades comproven que hi havien quantitats de menys a causa d'haver-se distret cabals del Pòsit per a cobrir atencions municipals, d'aquesta diferència, els seus interessos i despeses de l'expedient en són responsables l'Alcalde i el Dipositari del Pòsit.

Copiem un Considerant que senyala les obligacions i responsabilitats dels Alcaldes respecte a Pòsits.

JUNTA MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 10 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 22 d'agost del mateix any

L'acord pres per un Ajuntament d'indemnitzar a l'arrendatari de l'impost de consums, fixant la quantitat a indemnitzar als efectes de la formació del pressupost ja tenor de l'art. 142 de la Llei, pot ésser vàlidament revocat per un acord consistorial posterior, ja que no tenia virtualitat jurídica mentre la Junta Municipal no l'hagi incorporat en un pressupost ordinari o extraordinari.

La doctrina que senta el T. S. apar errònea, perquè no és estèril l'acord, com diu en un Considerant, ni està mancat de virtualitat com a tal, encara que degui ésser sotmès a la Junta Municipal. Aquesta doctrina, d'imperar, portaria pertorbacions en la marxa municipal i donaria lloc a abusos.

Copiem un Considerant:

HISENDA MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 11 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 22 d'agost del mateix any

Segons la Llei de Pressupostos de 31 de desembre de 1901 i R. O. de 30 març 1911, els Ajuntaments per atencions de primera ensenyança, deuen satisfer, amb càrrec al 16 per 100 de la contribució territorial que cobra l'Estat, el mateix que esmerçaven en 1901, però tenen dret a demanar i obtenir disminució quan disminuïxin aquelles atencions, atesos el cens de població, nombre d'escoles o categoria de les mateixes; essent a càrrec exclusiu de l'Estat, tots els augments que es facin segons la legislació, a partir de 1901.

Aquesta reiterada doctrina del Suprem té aplicació justa en aquest cas, que pels dos Considerants que transcrivim, el segon i el quart, podia haver semblat d'aplicació dubtosa o al menys no ben concluent.

POLICIA URBANA I RURAL

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 24 de setembre del mateix any

La declaració de que una obra sigui monument artístic pertany a la facultat discrecional del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts, sense que per fer tal declaració hagi de seguir tràmits determinats.

En el cas de la sentència, l'edifici declarat monument artístic estarà subjecte a noves alineacions i per això l'Ajuntament havia prohibit el propietari certes obres, havent el mateix Suprem sancionat aquest acord de prohibició i condemnat al propietari conforme a l'acord municipal, a que ensorrés les realitzades. La declaració de monument artístic impossibilita l'enderroc i es va dictar, malgrat l'informe de la Comissió Provincial de Monuments.

Copiem un Considerant del jutjament basat en les lleis de 7 juliol 1911 i 4 març 1915, pel qual el Suprem es declara incompetent per entendre en el recurs contra la R. O. impugnada, que va ésser dictada amb posterioritat a la sentència confirmatòria de l'acord municipal relatiu a l'enderroc.

SECRETARI I ALTRES EMPLEATS MUNICIPALS

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 24 de setembre del mateix any

No es lícit als Ajuntaments vulnerar drets administratius adquirits amb anterioritat, i la jurisdicció contenciosa en declarar això i sostindre en el seu dret als que reclamin, deu limitar la resolució a aquests sense que mai li dongui efectes generals.

En aquest cas, el T. Provincial havia declarat subsistent un acord que concedia drets a diversos empleats, i el Suprem rectifica la sentència en el sentit de declarar que els recurrents tenen el dret que els atorga aquell acord. Cal afegir que els recurrents no eren tots els afectats per l'acord sinó una part d'ells.

Reproduïm un considerant:

(SENTÈNCIA 10 FEBRER 1922)

«Considerando que estas solemnidades, que son indispensables para dar validez y eficacia a los acuerdos económicos de los Municipios, son las puntualizadas en los artículos 146 al 150 de la propia ley Municipal, y de ellos se aprende que no puede haber presupuesto ordinario ni extraordinario de obligado cumplimiento sin que sea intervenido y aprobado por la Junta Municipal, y como el crédito reconocido por el Ayuntamiento de Colmenar Viejo a favor del contratista D. Lucio Gómez, en Diciembre de 1911, no consta que en su cuantía se haya incorporado a ningún presupuesto posterior ni que la Junta de Asociados haya prestado su asentimiento a esa incorporación, es indudable que el dicho acuerdo, aunque real y efectivo, no tiene por sí mismo virtualidad y eficacia suficiente para representar una declaración de derecho que en forma coactiva pueda ser reclamado por aquel a quien se propuso favorecer, porque le faltan requisitos y solemnidades que, al omitirse, le dejan reducido a una promesa o una esperanza reveladora del buen deseo de la Corporación que lo adoptó, y aun si se quiere, del criterio de justicia en que fué inspirado; pero totalmente ineficaz en la esfera del derecho positivo.»

(SENTÈNCIA 10 FEBRER 1922)

«Considerando que los Alcaldes son los administradores natos y ordenadores de pagos del caudal de los Pósitos, por lo cual vienen obligados a rendir cuenta de su gestión y a hacer el reintegro con el interés correspondiente si por su culpa se malversa o distrae en todo o en parte, como así se deduce de lo que se prescribe en el artículo 19 de la Real orden de 10 de Enero de 1861, Real orden de 31 de Mayo de 1864 y artículos 3.º y 9.º de la ley de 26 de Junio de 1877 sobre organización y administración de los Pósitos, y en su consecuencia, es evidente que el recurrente, D. Miguel Martín Cordero, que en el período de tiempo mediado desde 19 de Octubre de 1915 a 23 de Septiembre de 1916, tuvo a su cargo, como Alcalde del Ayuntamiento de Ayamonte, los fondos del Pósito, en concepto de administrador y ordenador de pagos, y el otro recurrente, don Antonio Pou Barroso, su depositario, que no se cuidaron, el primero, de no disponer de cantidad alguna que no fuera para atenciones del Pósito, y el segundo, faltando a su deber de no entregar nada sino mediante libramiento extendido en legal forma y sentado en los libros de contabilidad, con expresión del objeto a que se destinaba la cantidad que se le ordenaba satisfacer, han faltado al cumplimiento de los más elementales deberes de todo administrador y depositario de fondos públicos, infringiendo las disposiciones legales que regulan la administración de los fondos de esta clase, e incurriendo por esto en las responsabilidades que se les imponen en la Real orden de que recurren, la cual, por lo tanto, debe ser confirmada en todas sus partes.»

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922)

«Considerando, en cuanto al fondo, que si según los fundamentos de derecho de la sentencia apelada—que la Sala acepta y da aquí por reproducidos, a excepción del penúltimo—, es evidente que la expresada providencia desconocía y vulneraba derechos administrativos adquiridos con anterioridad por los reclamantes, hoy apelados, no podía ello autorizar al Tribunal provincial para generalizar el pronunciamiento de su sentencia, de suerte que pudiera suponerse que alcanzaba a quienes, aun hallándose en iguales condiciones, no fueron parte en el pleito, puesto que ni a los Tribunales corresponde hacer declaraciones de carácter general que comprendan lo mismo a los litigantes que a los que no lo son, ni su misión es otra que resolver lo procedente en orden al derecho de aquéllos.»

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922)

«Considerando que esta facultad discrecional informa en el extraordinario interés artístico que para la cultura patria representan tales monumentos, y por ello la Administración no ha reglamentado esa materia ni en sus trámites ni en su resolución, si bien los Ministros, en el ejercicio de su potestad administrativa antes de acordar la inclusión o exclusión de una obra en el Catálogo de Monumentos nacionales, reclama unas veces el informe de los grandes maestros de Arqueología, Arquitectura y Pateontología y otras no estimando aún bastante esa ilustración individual que solicitan la colectiva de las Reales Academias de la Historia y Bellas Artes de San Fernando, o de la Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades.»

(SENTÈNCIA 11 FEBRER 1922)

«Considerando que si bien es cierto que en presupuesto de 1901 del pueblo de Viniestra de Abajo figuran para atenciones de Primera enseñanza la consignación de 1.562,50 pesetas, no lo es menos que las dos Escuelas oficiales elementales completas que entonces tenía fueron posteriormente suprimidas por Real orden de 19 de Julio de 1907, reduciéndose a una de asistencia mixta, que es a la única que correspondía sostener del pueblo, con arreglo al censo de población, ya que si después creó el Ayuntamiento otra, previa autorización por Real orden de 24 de Julio de 1909, lo fué con el carácter de voluntaria pagada con fondos municipales, razones por las que al haberse elevado al mismo el cupo de consumos para el año 1912 y reclamar por ello ante el Delegado de Hacienda, esta autoridad económica de la provincia, estimando la reclamación, volvió a reducir el cupo a las 583,33 pesetas que el sostenimiento de la Escuela mixta citada representaba en las nóminas del Estado el primero de Enero de aquel año:

Considerando que por ser esto así es por lo que al resolver la Real orden de 4 de Octubre de 1915 que pase al presupuesto del Estado la dotación de la Escuela de niños hasta entonces sufragada con carácter voluntario con fondos municipales, consignó «considerándola desde luego como Escuela de nueva creación, con lo que evidentemente quiso expresar que como aumento hecho por el Ministerio en las atenciones de Primera enseñanza del pueblo de que se trata correría su sostenimiento a cargo exclusivo del Estado.»